Ն. 5495 — 1903 ՑՈՒՆԻՍ 22—23 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ)(1321 ՐԷՊԻ ՈՒԼ ԱԽԸՐ 10 — ՕՆ ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԴՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
Տէրսաատէթ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
Թաշրա	150 »	80 »	45 »

Մէնիուէ 20 ղշ.-տըր

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇՏԸՐ

ՓՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان — (١٢٩٣ سنه‌سنده تاسیس اولنمشدر) جریدهٔ شرقیه

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3իւնճի սահիֆէ ղշ. 5
4իւնճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր: Բիւթիւն մէքթուպ հագգընտա կազէթէյէ վէ մէսէլէ՝ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ- միւտիւրիյէթ օլունա:
Մէքթուպլար նէֆիքայէ տախի պէնզէմէզ մէճճանէն գապուլ օլունմազ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմազ:

ԿԻՐԻՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՕՆ ԻԿԻՆՃԻ ԼԷՕՆ ՊԱՊԱՆԸՆ ՎԷՖԱԹԸ

Բապա հազրէթլէրինին խասթալըղը հագգընտա էջնէպի աժանսլար թէլէկրաֆ խապէրլէրի մալիւմաթլար վէրմէքտէ իտիլէր իսէ տէ, միւշարիւլէյհ պիր գաչ կիւն սօնրա պիր զինէթ իճրասը վէ հաղըրընտա հէյէթլէր գապուլի իլէ նամզլար իրատ իթմէք սուրէթիլէ քէնտիսինին 93 եաշընտա օլմասընա րաղմէն, մաթլուպ օլան մէթանէթ վէ գուվվէթի հալիզ օլտըղընը իսպաթ էյլէմէքտէ իտի; Հալպուքի պունտան իքի հաֆթա մուգատտէմ գարտինալլար մէճլիսինէ րիյասէթ իտուպ, միւթատ օլան նութգը իրատ իթմիշ, վէ էզճիւմլէ քէնտիսինին արթըգ պու սէնէ գարտինալլար մէճլիսինէ րիյասէթ իտէմէյէճէյի մէմուլ իքէն, պունտա մուվաֆֆագ օլտըղընը սէօյլէմիշ տիր:

Հալպուքի կէչէն ճումաա կիւնիւ թէլէկրաֆ աժանսլէրի միւշարիւլէյհին աղըր սուրէթտէ խասթա օլտըղընը պիլտիրմիշլէր, վէ տիւն Ռոմատան յուլիս 4 թարիխիլէ չէքիլէն աթիտէքի թէլէկրաֆ կազէթէմիզէ թէպլիղ օլունմըշ տըր.

«Տիւն կէճէ Բապա հազրէթլէրի պասըլմըշ վէ նէֆէսի չօգ տարալմըշ տըր: Տօգթ. Լաբբօնինին միւտավէմէթը իւզէրինէ պու կիւն էօյլէյին միւշարիւլէյհ պիրազ քէտայը սիւքիւն իթմիշ վէ պիր աղ նէֆէս ալապիլմիշ տիր: Տօգթօր Լաբբօնի էագըն պիր թէհլիքէ օլմատըղընը պէեան էյլէմիշ տիր:»

Պունտան սօնրա յուլիս 5 թարիխիլէ աթիտէքի թէլէկրաֆ ալընմըշ տըր.

«Բաբա կէճէ չօգ րահաթսըզ իտի: Նէֆէսլէրի վար իտի: Աղճիյէր իւֆիւնէթի ալամէթլէրի կէօրիւնիյօր իտի: Մամաֆիհ պու սապահ պիրազ էյի իտի:»

Պու թէլէկրաֆլարտան սօնրա տիւն կէճէ հարըզը թէպլիղ օլընան տիկէր պիր թէլէկրաֆտա, միւշարիւլէյհին տիւն էօյլէտէն 3 սաաթ սօնրա վէֆաթ իթթիկի պիլտիրիլմիշ տիր:

Օն իքինճի Լէօն Բապա հազրէթլէրի, քէնտի զէքեա վէ իգթիտարը իլէ չէյրէկ ասըրտան զիյատէ ակվամ իտէն Բապալըղ մէսուլիյէթինի, Եվրոպատա քէնտի սէլէֆլէրինտէն զիյատէ քէտայը չէօհրէթ էյլէմիշ տիր: Միւշարիւլէյհին թէրճիւմէի հալինէ տաիր պազը մալիւմաթ յարընքի սահիֆէմիզտէ տէրճ օլունաճագ տըր.

—

Օթէտա Ռում ճէմաաթը միւթէպէրրանըտան Մ. Լիֆանտինին մախտումի թիւճճար Մ. Վանկէլ՝ Ռումի յունիխին 1ինճի կիւնիւ Օթէտաատա իճրա օլունան նիկեահ րէսմիյէտը միւնասէպէթիլէ թէրթիպ օլունան գալըգ էարըղընա իչթիրաք իտէրէք, քէնտի էվլէքինի սամանլըղ չիւտէնէքիլէրի խավի օլտուղը պիր գուրպանը թէսլիմ իտէրէք, Մ. Վանկէլ ղայյթ ու նաալէտէ տախի պուլընմամըշ տըր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թութագ գազասընտա վուգու պուլան զէլզէլէ խասարաթը հագգընտա իճրա իտիլէն թահգիգաթ իւզէրինէ միւհթաճը մուավէնէթ օլան մէզքիւր գազա էհալիսինին տախի ավաթըֆը հազրէթը Բատիշահիյէ մազհար օլմալարը էրզրում վիլայէթինտէն մագամաթը աիտէյէ արզ ու իշար օլունմասըյլա, Մալաթիա զէլզէլէզէտէկեանը իչիւն պաիրատէի Սէնիյէ Սիվաս, Տիյարպէքիր, Մամուրէթ իւլ Ազիզ վէ Ատանա վիլայէթլէրինտէն ճէլպ վէ խանէլէր թօփլամագա պաշլանտըղընտան, մէզքիւր խանէլէրտէն Բաթնօս նահիյէսի էհալիսինէ տէ վէրիլմէսի միւնասիպ կէօրիւլտիւկինտէն, թօփլանաճագ մէպլաղտան 3տէ 1ինին Էրզրումա կէօնտէրիլմէսի զըմնընտա մահալլէրինէ իրֆաղ թէպլիղաթ օլունտըղը Տախիլիյէ նէզարէթինտէն ճէվապէն պիլտիրիլմիշ տիր:

—Տէրսաատէթ թէէսիս վէ քիւշատը իրատէի Սէնիյէ իգթիզասընտան օլան մաատէն մէքթէպինին կէլէճէք օգօստոսըն 19ընճը կիւնիւ Ճիւլուսը Հիւմայուն հէվմը մախսուսընտա րէսմը քիւշատը իճրա իտիլէճէք իւզրէ իգթիզասընըն իճրասը Օրման Մէատին վէ Զիրաաթ նէզարէթինէ մէրճիինէ իպլաղ գըլընմըշ տըր:

—Թէնսիգաթը խիթամ պուլան Բուրսա վիլայէթը Շահանէսի Ժանտարմա ալայլարընա 3ինճի օրտուի Հիւմայուն մէնսուպ նիզամիյէ ալայ վէ թապուրլարընտան նագլ իտէն իւմէրա վէ զապըթանըն օրտուի Հիւմայունճա իւրիւփլէրինին գաթըլմա հէման մէմուր օլտուգլարը Ժանտարմա ալայ վէ թապուրլարընա իգամէտլարը խուսուսը մագամը Սէրասքէրիտէն 3ինճի օրտուի Հիւմայուն միւշիրիյէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր:

—Թիւրքճէ կազէթէլարտա օգունտըղընա կէօրէ, պիր միւտտէթտէն պէրու Պալմագ պալգանըրը ճիվարընտա սըրգաթ վէ չէգավէթլէ թէպասի սատըգլայը իղաճ իտէն պիր թագըմ ճանիլէր պու քէրրէ էլտէ իտիլէրէք, ճիվար գազա վէ գուրաատան չալընըգլարը 3-400 գօյուն վէ 30-40 ատէտ պէօյիւք հայվանլար օրթայա չըգարըլըպ սահիպլէրինէ վէրիլտիկի կիպի, էչգըյա տախի ատըլիյէյէ թէսլիմ իտիլմիշլէր տիր: Ուսում էհալի պու իճրաաթը ֆէվգէլատէ թագտիրլէ արզ իտէրէք, տուաի Հազրէթը Բատիշահիյի թէքրար էյլէմիշ տիր:

Սայէի Հազրէթը Բատիշահիտէ էշգըյա պաշ կէօսթէրտիկի եէրտէ մահվ ու իթթիլաֆ իտիլիյօր: Ուսում էհալի կիպի Պուլկար թէպասի սատըգասը տախի հիւքիւմէթը Սէնիյէնին իճրաաթը աթիլանէսինէ արզը թէշէքքիւր էյլէյօր:

—Կարահիսարը Սահիպտէ չըգան վէ գարաճիյէր, պէօպրէք, միտէ վէ մէսանէ խասթալըգլարընա փայտէլի օլան մաատէն սույլըրն իմթիյազը Շիշլիտէքի Համիտիյէ աթֆալ խասթախանէսինէ իհսան պույուրըլմըշ իտի:

Մէզքիւր մաատէն սույըն մէնպաընտա սէրիան միւքէմմէլ պիր պինա իլէ պէօյիւք տէպօ ինշասը իչիւն սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ Բրուսա վիլայէթիյէ Խազինէի Խասսէի Շահանէյէ թէպլիղ պույուրըլմըշ, վէ պու ինշաաթըն աթըպպաի հազրէթը Շէհրիյարիտէն սաատ. Իպրահիմ փաշանըն թահթը նէզարէթինտէ օլմագ իւզրէ Սէրայը Հիւմայուն գալֆալարընտան Ալէմանիեալը Մ. Ֆրանսուա իլէ Համիտիյէ աթֆալ խասթախանէսի քիմեակէրը գայմագամ Ալի Րիզա պէյէ հէվալէսինէ իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմէքլէ, Մ. Ֆրանսուա իլէ Ալի պէյ պիր իքի կիւնէ գատար Գարահիսարա կիտէճէքլէր վէ եանլարընա 6000 պօշ չիշէ ալարագ անլէրի տէ տօլտուրուպ Տէրսաատէթէ կէօնտէրէճէքլէր տիր:

Մէզքիւր մաատէն սույը՝ տիւնտէն պէրու Պաղչէ Գաբուսընտա Գասապեան Վիչէն էֆ.ինին էճզա տէբօսընտա չիշէսի 3 ղշ.ա օլմագ իւզրէ սաթըլղա չըգարըլմըշ տըր:

—Թարապլուսը Ղարպ կէօմրիւքլէրինճէ 2000 լիրա իխթիլաս վուգու պուլմուշ, վէ օ պապտաքի էվրագը թահգիգիյէ մէրճիինէ թագտիմ գըլընմըշ տըր: Տէրսաատէթտէն կիտէն միւֆէթթիշ՝ թամիգը թահգիգաթ իտէճէք տիր: Պու պապտէ մագնուն օլանլար թահթը թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր:

—Կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնինտէն իթիպարէն Խազինէի Մալիյէտէ միւթէքաիտ մաաշլարը Համիտիյէ Հիճազ տէմիր եօլը իանէ գօմիսիօնընտան տէվր ալընմըշ պաշլանմըշ տըր: Մէզքիւր տէմիր եօլընըն Հայֆա շիւպէսինին հէյէթը ֆէննիյէսինէ էրքեանը հարպիյէ գայմագամլարընտան 7 րէսսամ գաթ թէֆրիգ վէ իլհագ գըլընմըշ տըր:

—Գալաթատա Բէրչէմպէ-Բազարընտա էսքի Օսմանլը Պանգասը արսասընտա թօփլանմըշ օլան թալաշլար՝ տիւն սապահ սաաթ 9տա ամէլէտէն պիրինին աթտըղը սիկարատան աթէշ ալմըշ իսէ տէ, տէրհալ եէթիշիլէրէք, պիր թարաֆա սիրայէթինէ մէյտան վէրիլմէքսիզին պաստըրըլմըշ տըր:

—Չարշըխանէ ամէլէսինտէն Ճօզ Մուսթաֆա՝ տիւն սապահ Ֆաթիհտէ թէնհա պիր սօգագտա 18 եաշընտա Ռամիզէ թաարրուզ իթմէքլէ, Ռամիզ՝ մէրգումը տէֆ իչիւն էլինտէքի պասթօնը Մուսթաֆանըն խուզինէ վուրուպ ճէրհ իթմիշ օլտըղընտան, Մուսթաֆա տախի գամա իլէ տէլիգանլըյը կէօղսինտէն պիչագլայարագ պաղըրսագլարընը տըշարը տէօքիւպ գաչմըշ իսէ տէ, 3 սաաթ սօնրա տէրտէսթ իտիլմիշ տիր: Մէճրուհ տէրհալ էճզախանէյէ գալտըրըլըպ, պաղըրսագլարը եէրինէ գօնըլտուգտան սօնրա թէհլիքէլի պիր հալտէ խասթախանէյէ գալտըրըլմըշ տըր:

—Ատապա վէ ականգա մուղայիր օլան գարթ բօսթալարը կէօնտէրիլտիքլէրի եէրէ թէսլիմ իտիլմէքսիզին թահթը գարարա ալընմըշ տըր:

—Բուրսա վիլայէթինտէ օլտուղը կիպի, Ատանա վիլայէթի թէվաիին չիֆթճիլէրինէ տախի թէսհիլաթը մախսուսէ իրաէսի մէրճիինէ թասվիպ իտիլմիշ տիր:

—Մէքթէպլէրտէ թէտրիսաթէ տիգգաթ վէ իթինա օլունմասը զըմնընտա միւտիր վէ մուալլիմլէրէ լազըմ կէլէն իխթարաթ իճրա գըլընմըշ տըր:

—Պէյօղլունտա Քիւչիւք Բարմագ Գաբուսընտա Իպիլի սօգագընտա Գաթինա խանըմտէ պիր գատընըն քիրաճը պուլընտըղը խանէտէ գումար օյնամագտա օլտուղը զապըթաճա խապէր ալընմըշ վէ էվէլքի կէճէ գումարպազ թագըմընտան Սօգրաթ, Հաճօբուլօ, Սբիրօ, Օմիրօս մէզքիւր խանէտէ եագալանարագ թահթը թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր:

—Էվվէլքի կէճէ սաաթ եարըմ րատտէլէրինտէ Մագրիքէօյիւնէ թապի, վէ Պէյգօզ սագինլէրինտէն Մէհմէտ պէյին միւթէմայիզ օլտուղը Խազինէտար չիֆթլիկինտէ կէչէն սէնէտէն գալմա մըսըր սափլարընը չիֆթլիք քեթխիւտասը Մէհմէտ աղա թարաֆընտան եագտըրըլմըշ օլմաղլա, եանկընըն գուհուրը պունտան նէշէթ էյլէմիշ վէ մէզքիւր սապլարտան պաշգա պիր չէյ եանմամըշ տըր:

—Կէչէն ճումաա կէճէսի Սամաթիա եալը Մակվարալը գույումճը Օննիկ աղա՝ սաաթ 1½տա Եէնիգաբուտա պօսթան իչինտէն գըզընըն խանէսինէ կիտտիկի սըրատա, մէճհուլ պիր չախըս՝ իւզէրինէ հիւճում իտէրէք սօյմագ իսթէմիշ իսէ տէ, մէրգում մուգավէմէթ իթմիշ, մէճհուլ չախըս՝ մէրգումը էնսէսինտէն վէ պուռնընտան աղըր սուրէթտէ եարալամըշ տըր: Օննիկ աղա իմտատ պաղըրտըղընտան գօմշուլար եէթիշմիշ, գըզընըն խանէսինէ կէօթիւրիւլմիշ, տէրհալ Տօգթ. Ճէֆաճիեան էֆ. ճէլպ օլունարագ եարալարը թէտավի օլունմուշ տըր:

Մէրգումըն իֆատէսի ալընմագտա օլուպ, պիր գանլը պիր չախսըն թարաֆընտան պու թաարրուզա տուչար օլտուղը տախի իֆատէ վէրիր, վէ եէվմէլա Զապթիյէ նէզարէթինէ վէ օրատան տա Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ կէօթիւրիւլմիշ տիր:

Մէրգումըն գըզը համիլէ օլտուղընտան, պապասընըն չու հալինտէն միւթէէսսիր օլմուշ, վէ պու աղըր սուրէթտէ խասթալանմըշ, չէօյլէ քի պէտէնի կէօրիւլէ հայաթը տա չու սըրատա թէհլիքէտէ պուլընըյօր իմիշ:

ԻՖԼԱՍ

Պէյօղլունտա Տօգրու եօլտա 421 նումէրօլը մաղազանըն ալթ գաթընտա իճրաի թիճարէթ իթմէքտէ իքէն, Իքինճի Մահքէմէի Թիճարէթտէ իֆլասընա գարար վէրիլմիշ օլան «Գօքինօ» մաղազասը վէ չէրիքլէրի հագգընտա պու քէրրէ ալընան մալիւմաթա նազարէն, պունլար էվվէլճէ «Պարթիօ Գօքինօ» վէ «Նիգօլաքի Գօքինօ» իսմի իլէ պու թիճարէթխանէյի իտարէ իտիյօր իմիշ: Մէզքիւր թիճարէթխանէյի տախի իֆլաս իտէրէք, պունլարըն մալլարը պէյնէլ ալաճագլըլար թագսիմ իտիլմիշ: Պիլահարէ «Գօքինօ» մաղազասընըն իսմի տէյիչտիրիլէրէք, «Գօլէթթօ» օլմուշ իսէ տէ, պու իսիմլէ Պէյօղլունտա Ասթուլլահ Նամըն էֆ.ինին թիճարէթխանէսինէ սէօյլէնմիշ տիր: Սօնրա տիկէր միւֆլիսլէրին տէֆթէր վէ մուամէլէլէրինէ իթիպար իտիլմէտիկի զըմնընտա Ապտուլլահ Նամըն էֆ.նին իֆաասընա եէթիշիլմէկ պուլընմըշ վէ պիր չօգ ալաճագլըլարը տախի մուամէլէտէ թէհլիքէ կէօրիւլմիշ իսէ տէ, պու մէսէլէ հագգընտա Պէյօղլու Ասլիյէ Մահքէմէսինէ տավա իգամէ օլունմըշ տըր:

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԼԱՐԸ

Տիւն Գալաթատա Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ քիլիսէսինին հէվմը մախսուսը օլմագ միւնասէպէթիլէ, Գալաթա վէ Պէյօղլունտա մուգիմ Էրմէնի էհալիսինտէն պիր խայլի էրքէք վէ գատըն ճէօմաաթ Գալաթա քիլիսէսինին իւչ գըսմընտա խըրնճալըխ տոլմուչ օլտուղը հալտէ, Բաթրիգ Օրմանեան Ամէն. Տ. Մաղաքիա Օրբազան հազրէթլէրի Ս. Պատարագ իճրա իթմիշ վէ օ էսնատա պիր վայըզ իրատ էյլէմիշ տիր: Պիր տէ պէլիղանէ պիր տէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչըն պանհօլա նիհայէթ միւնասէպէթ թօբրարագ, միւշարիւլէյհին թէէսիս իթթիկի 1600 սէնէլիք Ս. Էջմիածին վանքընըն օն պէշ կիւն պու սըրա օլունան մէրասիմը թէճէսսիւսիւ սէնէվիյէսինի զիքր իտուպ, Օրբազան Կաթողիկոս իլէ հէր միւթիւտէ մէմուրինը ռուհանիյէ վէ ճէօմաաթը իչիւն իճրաի թէմէննիյաթ իթմիշ, վէ Բիլիսէնին՝ քէնտի մէմուրինը ռուհանիյէսի վէ ճէօմաաթէ զըլլը զիլլիյա պէրապէր կիրը ճէնահը միւսթէվլի իւլ ֆէլաքը հազրէթը Բատիշահիտէ հիւմմէի մուհաֆազա օլունտըղընը քէմալը միննէթտարի իլէ եատ ու թէքրար էյլէմիշ, վէ Զաթը չէվքէթսիմաթը հազրէթը Շէհինշահի իչիւն իճրաի թէմէննիյաթ էյլէմիշ օլմաղլա, ուսում ճէօմաաթ ամին խան օլմուշ տըր:

Ս. Պատարագ էսնասընտա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսինին գարշըսընտաքի Ռում քիլիսէսինին իքի պաբասը հազըր պուլունուեօրլար իտի:

Սաաթ 4 պուչուգտա Պատարագ խիթամ պուլուպ, Բաթրիգ Օրմանեան՝ ալայը ռուհանի իլէ տօղրու չըգմըշ վէ Կեդր. Վարժարանըն գապուսը իչինտէ Զաթը Շահանէ իչիւն թէքրար իճրաի թէմէննիյաթ իթմիշ տիր: Բաթրիգ Օրմանեան պիր արա խիթապէտէ պուլունուպ սօնրա, Խնամակալութիւն հէյէթի թարաֆընտան պիր սուֆրա թէրթիպ օլունարագ, պունտա րէհապինտէն Բաթրիգ Օրմանեան հազրէթլէրի իլէ պէրապէր Տ. Թաթուլ, Տ. Վահրիճ, Տ. Եղիաս վարդապէտլէր, Գալաթա քիլիսէսի րէհապինի, Եուսուֆեան սաատ. Տիգրան էֆ. հազրէթլէրի, Խնամակալութիւն հէյէթինտէն Ասատեան, Հարենց վէ Մուրատեան էֆ.լէր վէ տիկէր տավէթլիլէր իչթիրաք իթմիշլէր տիր: Խնամակալութիւն հէյէթի՝ տավէթլի տպիրլէրէ տախի տիկէր պիր սուֆրա թէրթիպ իթմիշ տիր: Պու տպիրլէր՝ Մէհտէրեան Գրիգոր էֆ.ինին գօմանտասընտա տիւն ռուհանի նաղմէլէր թէրէննիւմ իթմիշլէր վէ հուզզար թարաֆընտան թահսին օլունմըշլար տըր:

—

Գումգաբուտա Թաղ. Խորհուրդըն իւչ ազասը պուլունան ագտէմ ինթիխապ իտիլմիշ օլուպ, թէսավիի արայա գալան տիկէր իքի ազանըն ինթիխապը տա տիւն իճրա օլունմըշ վէ Խաչիկ Գէորգեան իլէ Յարութիւն Գարագուլ էֆ.լէր էքսէրիյէթ գազանըպ, հէյէթ պու սուրէթլէ իքմալ օլունմըշ տըր:

—

Աղթամար Կաթողիկոսլարընըն թարիխինի գալէմէ ալան Լեւոնեան Խաչիկ էֆ. Իզմիրեանց էսէրլէրինին գօմիսիօնընա պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, էսէրը մէզքիւրըն՝ Փիրղալէմեան միւթէվէֆֆա Ղեւոնդ վարդապետին էսէրլէրինտէն գօբիա իտիլտիկինէ տաիր գուհուր իտէն չայիալար աքսինէ պրօթէսթօ իթմիշ, վէ պու մալիւմաթը գաթիէն րէտտ ու թէքզիպ էյլէմիշ տիր:

—

Պոլսէճիքտէն Բաթրիգխանէյէ էպէյ ճէ իմզալը պիր թահրիրաթ կէօնտէրիլմիշ օլմաղլա, պունտա Առաջնորդ Կէօմիւլքճեան Տէր. Տ. Մովսէս Օրմանեանըն պիր ան էվվէլ մահալլը մէմուրիյէթինէ իատէսի թալէպ օլունմըշ վէ Առաջնորդ ալէյհինտէ պրօթէսթօ իտէնլէրին եագըլարը՝ մահալլի Տ. Սիմոն գահանանըն թէշվիգիլէ թէսատիւֆ իտիլմիշ կի պէյան օլունմըշ տըր: Պիր թարաֆտան պու թահրիրաթ վիւրուտ իթտիկի հալտէ, տիկէր թարաֆտան տա տիկէր մէքթուպլար վարըտ օլարագ, պունլարտա Առաջնորդըն իսթիֆասը գապուլ օլունմասը թալէպ օլունըյօր:

Եարընքի Կրօն. Ժողով իչթիմաընտա մէսէլէյէ պագըլաճագ վէ պիր գարարը գաթի վէրիլէճէք տիր:

—

Օրթաքէօյ, Գուրուչէշմէ, Արնավուտքէօյ վէ Պէպէքտէ սաքին Էրմէնի Գաթօլիք էհալիսինին արզուսը վէ յա, Կ. Բաթրիգ ռուհթ. Էմմանուէլեան Պօղոս էֆ. հազրէթլէրի տիւն Օրթաքէօյ Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսինէ տավէթ օլունուպ, էվվէլճէ մախսուսը միւնասէպէթիլէ Ս. Պատարագ թագտիս իթմիշ տիր: Մէզքիւր սէմթլէրտէ սաքին Էրմէնի Գաթօլիք էհալիսի էրքէք վէ գատըն՝ վէ պիր չօգ Էրմէնի Փամիլեալարը տա քիլիսէտէ հազըր պուլընմըշլար վէ այինը ռուհանի մունթազամ սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ տիր:

Ռուհանիլէրտէն Գայսէրիյէ մէթխասը հիւրմ. Մատթէոս Եպիսկ. Սիմեան, Անտոնեան վանքը Աբբահայրը Հ. Ռափայէլ Ծ. Վ. Միասէրեան, Վիէննա Մխիթարեան Մէճաւորը Հ. Գրիգորիս Ծ. Վ. Գալէմքեարեան վէ ախիրէն Մաճառիսթանտան կէլմիշ օլան Միւքճեան Հ. Յովհաննէս Ծ. Վ., Օրթաքէօյ քիլիսէսի Մէճաւորը Հ. Բարսեղ Ծ. Վ. Զատոյեան, Պէպէք Լազարիսթ մէքթէպի ռուհանիլէրինտէն պիրի հազըր պուլընմըշլար տըր:

Գիրքատէն սօնրա Հ. Եղիա Ծ. Վ. Քիլճեան Ս. Գրիգոր Լուսաւորչին՝ Խորհրդեանլըղըն թաամիմի իչիւն վուգու պուլան մէսաիսինի կիւզէլ պիր սուրէթտէ թարիֆ վէ իյզահ էյլէմիշ տիր:

Քիլիսէ այինի խիթամընտա, Բաթրիգը միւշարիւլէյհ ավլուտա պիր խայլի գալապալըգ հազըր պուլընտուգլարը հալտէ, էտիյէի խայրիյէի հազրէթը Բատիշահիյի եատ ու թէքրար էյլէմիշ տիր:

Պատէհու թէքրար Թափոր իլէ քիլիսէ իթթիսալինտէքի մէքթէպէ ազիմէթ իլէ, օրատա հուզզարըն ֆօթօղրաֆը ալընմըշ վէ լազըմ կէլէն իքրամլար օլունտուգտան սօնրա, Մէքթէպը Թրպալիյէ թալէպէսինտէն Թօբճեան Սուրէն էֆէնտի Թիւրքճէ պիր նութգ իրատ էյլէմիշ վէ Բաթրիգ հազրէթլէրի իլէ տիկէր հազըրունըն թագտիրինէ մազհար օլմուշ տըր: Մէքթէպը մէզքիւր թալէպէլէրինտէն պիրի տէ Էրմէնիճէ պիր նութգ սէօյլէմիշ տիր:

Էօյլէյին Բաթրիգը միւշարիւլէյհէ իքրամէն պիր թաամ վէրիլմիշ տիր:

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 5 յուլիս.— Մէճլիսը մէպուսան՝ տէօրթ վէրկիյէ գարար վէրմիշ վէ տէվրէի իճթիմաիյէյէ խիթամ վէրմիշ տիր:

Մէճլիսը այան՝ Տօմ Պօզօնըն Սալէզիէն թարիգաթը ռուհանիյէլէրինին թալէպ իթթիքլէրի ռուխսաթ վէ միւսաատէյի րէտտ իթմիշ վէ տէվրէի իճթիմաիյէսինէ խիթամ վէրմիշ տիր:

Պէրլին 4 յուլիս.— Իմբէրաթօր Կիյօմ՝ Րէյխսթակ մէճլիսինին սօն ինթիխապաթընտա սօսիալիսթլէրին նայիլ օլտուգլարը մուվաֆֆագիյէթտէն տօլայը ալթըսաթ օլմատըղընը վէ քէմալը սիւքիւնէթլէ վուգուաթա պէքլէմէք լազըմ կէլտիկինի պէյան իթմիշ տիր:

Ռոմա 4 յուլիս.—Բաբա հէնիւզ տէն պասըլմըշ վէ հալի բէք էնտիշէլի պուլընմըշ տըր:

Ռոմա 5 յուլիս.—Բաբա ճան վէրմէք իւզրէ պուլընըյօր: Էկէր վէֆաթ իտէր իսէ (իթմիշ), Իթալիա գըրալընըն Բարիզէ սէյահաթը թէէխիւր օլունաճագտըր:

Պուգրէչ 5 յուլիս.— Րէիսը ճումհուր Մ. Լուպէ՝ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆի վէ գօնթ Կօլուխովսքիյի զիյարէթ իթմիշ տիր:

Պէլկրատ 5 յուլիս.—Ռուսիաճա ֆիրգասընըն ինթիխապաթ րէյսիյէտլէ գէմալը չիտէթ իտիյօր:

Ուաշինկթօն 5 յուլիս.— Զէնճիլէր իտէն պիր չայիալի կէօրէ, Ռուսիատա Քիշնէվ վագայիլէրընտէ միւթէալլիգ խարիճիյէ թէվգիֆը իւզրէ Միւթտէհիտէ Ամէրիգա խարիճիյէ նազըրը Մ. Հէյ իսթիֆա իտէճէքմիշ:

ԲԱԲԱ ՀԱԶՐԷԹԼԷՐԻՆԻՆ ՎԷՖԱԹԸ

Լէօն սանիֆէժիզաէ վէֆաթը տէրճ օլունան Օն Իւչիւնճի Լէօն Բաբա հազրէթլէրինին ասըլ իսմի Եուաքիմ Վինչէնդ Գոնթ Բէչչի օլուպ, Օն Իւչիւնճի Լէօն նամը իլէ Բաբալըգ մագամընա կէչմիշ իտի։ 1810 սէնէսի մարթըն 2սինտէ Գարբինէթօատա տօղմուշ վէ 8 եաշընաա իքէն Վիթէրպէքի ծիզվիթ մէքթէպլէրինտէն պիրինէ վէրիլմիշ իտի։

1824 սէնէսինտէ վալիտէսի վէֆաթ իտէրէք, Ռօմաաա պուլընան տայըսընըն եանընա կիթմիշ, վէ Ռօմաաաքի ծիզվիթլէր մէքթէպինէ կիրմիշ իտի։ 1828 սէնէսինտէ քիմեա վէ հիքմէթը թըպպիյէտէ պիրինճի միւքեաֆաթը գազանմըշտըր։ Ֆէննէ օլան պու իսթիտատը էտէպիյաթա օլան մէյլինէ ղալիպ կէլէմէմիշ, վէ Լաթին լիսանընըա բէք զիյատէ մէրագ իտէրէք, պու լիսանը տա միւքէմմէլ սուրէթտէ օգումագա վէ եազմագա միւգթէտիր օլմուշ տըր։

Միւշարէլէյհ՝ սօն զէմանլարընա գատար պու լիսանտա շիիր սէօյլէր իտի։ Միւթէաղըպէն Ալէման մէքթէպինէ «Փէլասէֆէ» տէրսի մուալլիմի թային օլունմըշ, վէ սօնրա իլահիյաթ (Աստուածաբանութիւն) տէրսի տէ օգույարագ 1831 սէնէսինտէ Տօգթօր ունվանընը գազանմըշ տըր։ Մէզքիւր թարիխտէն սօնրա Ռօմա տա րիւլֆիւնունընա տախիլ, վէ 1837 սէնէսինտէ րահիպ օլմուշ տըր։ Բաբա հազրէթլէրինին 1843 սէնէսինտէ Բաբալըգըն Պրիւքսէլ սէֆարէթինէ թային իտիլէրէք, 3 սէնէ օրատա գալտըգտան սօնրա, Պէլճիգանըն էն պէօյիւք պիլատ վէ գասապաթընտա իգամէթ էյլէմիշ իտի։

1843 սէնէսինտէ Իթալիատա քեաին Բէրուզ պաշ բիսգօբօսլըգընա թային իտիլէրէք, Բաբա օլունճայա գատար 32 սէնէ պու մէմուրիյէթտէ գալմըշ տըր։ 1850 սէնէսինտէ Գարտինալ բայէսինի իհրազ էյլէմիշ իտի։ Միւշարէլէյհ Բէրուզտա կէրէք րուհանի վէ կէրէք ճիսմանի խաարէսի էսնասընտա քէնտինի սէվտիրմիշ, վէ վիլայէթի չէգմէլթատէն գուրթարմըշ իտի։ Միւշարէլէյհ 1878 սէնէսինտէ ազա իտիլէն Գօնգլավ մէճլիսինտէ ալէյհտուլ Բաբա ինթիխապ իտիլմիշ տիր։ Օ վագթա գատար Բաբալըգ իլէ Ալէմանիա արասընտաքի միւնասէպաթ զայէթ կէրկին իքէն, միւշարէլէյհին մէսլէքը իթիլաֆճույանէսի սայէսինտէ Ալէմանիատաքի միւնազաաթը մէզհէպիյէ շիտտէթինի թախֆիֆ իթմէյէ պաշլամըշ, Ալէմանիատա Գաթօլիգլիք էն գուվվէթլի մուարազը օլան Մ. Նալգ մէգահիպ նէզարէթինտէն չէքիլմիշ, վէ նիհայէթ Բրուսիա հիւքիւմէթի՝ Մ. Շլօզէրէսի Վաթիգան նէզտինտէ սէֆիր թային էյլէյէրէք միւնասէպաթ իատէ օլունմուշ տըր։

Պիր միւտտէթ սօնրա բրէնս Փրէտէրիգ՝ Բաբայը զիյարէթ էյլէտիկի կիպի, 1888 սէնէսինտէ Ալէմանիա իմբէրաթօրը հազրէթլէրինին Բաբայը պիզզաթ զիյարէթ իթմէսի Բաբալըգ իլէ իմբէրաթօրլըգ արասընտաքի միւնասէպաթըն սօն տէրէճէ էյիլէշմէսինէ ինթաճ էյլէմիշ տիր։

Բաբա հազրէթլէրինին էն չօգ հիւսնի միւնասէպաթտա պուլընտուղը տէվլէթ՝ Աւստրիա իտի։ Սբանիա վէ Բօրթուգալա կէլինճէ, պունլար տա Բաբալըգ հագգընտա իպրազը հիւրմէթտէն խալի օլմատըլար։

Բաբա հազրէթլէրի՝ Սբանիա իլէ Ալէմանիա արասընտաքի Գարօլին իխթիլաֆընը հաքէմ սուրէթիյլէ ֆասլ իթմէսինի վէսիլէ իթթիխազ իտէրէք, սաիր տէվլէթլէր արասընտա տա զուհուր իտէպիլէճէք հէր տիւրլիւ իխթիլաֆաթը հաքէմ ուսուլիյլէ թէսվիյէյէ հազըր օլտուղունը պէյան իթմիշ, վէ պազը իշլէրտէ քէնտիսինէ միւրաճաաթ օլունմըշ տըր։

Միւշարէլէյհ՝ Բաբալըգ մագամընտա զայէթ միւթէտիլանէ պիր մէսլէք իթթիխազ իտէրէք, տայմա զէմանըն իգթիզասընա կէօրէ իտարէի ումուր վէ պէյանը էֆքեար էյլէմիշ տիր։ Քէնտիսինին ումուրը մէզհէպիյէ վէ սիյասիյաթա տաիր օլան մուհարրէրաթընա՝ Էվրօբատա բէք զիյատէ իթիպար օլընմըշ վէ էհէմմիյէթը մախսուսէյի հաիզ պուլընմըշ տըր։ Բաբալըգ մագամընա ինթիխապ օլունմազտան էվվէլ, եազտըղը մէքթուպլարըա պու մագամա ինթիխապընտան սօնրա նէշր էյլէտիկի թահրիրաթլար այրըճա քիթապ սուրէթինտէ նէշր իտիլմիշ տիր։

Պունտան պաշգա նութգլարը վէ բէք չօգ շիիրլէրի տէ մաթպու օլուղը կիպի, Լաթինճէ տէ պիր խայլի ասարը նէշր իտիլմիշ տիր։

Միւշարէլէյհ Բաբա հազրէթլէրի միւխթէլիֆ միլլէթլէրտէն օլան Գաթօլիքլէր պէյնինտէ ֆէվգալատէ պիր թէվէճճիւհ գազանմըշ վէ անլէրէ վէ էջճիւմլէ Էրմէնի Գաթօլիգլէրէ խիթապէն եազտըղը միւխթէլիֆ Կօնդակլարտա Էրմէնի Քիլիսէսինին վէ ատաթըընըն թէմամէն իճրասընը թավսիյէ էյլէմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Աւսթրիա րէիսը վիւքէլասը Մ. Քեօրպէր էվվէլքի կիւն տախի Աւսթրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրը Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրինին հուզուրընա չըգմըշ տըր։ Զաննօլունտըղընա կէօրէ, հէյէթը վիւքէլա պուհրանը եագընտա նէթիյճէպէզիր օլաճագ տըր։

——

Եունան Մէճլիսը մէպուսանը էվվէլքի կիւն չօգ արպէտալը օլմուշ տըր։ Վիւքէլա թարաֆտարը իլէ մուխալիֆ ֆըրգա մէպուսանը՝ արալարընտա եումրուգլար փուրուշմուշլար տըր։ Տէլեանիսին սապըգ թարաֆտարանը՝ Տէլեանիս գապինէթօսընըն իգթիտարըղ օլտուղընը իլան իթմիշլէր տիր։

——

Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը Մ. Տէլգասէ՝ Սըրպ հիւքիւմէթի իլէ էհնիտէն իճրաի միւնասէպաթը րէսմիյէյէ պաշլամասընը Պէլկրատտաքի Ֆրանսըզ սէֆիրինէ հէննուզ էմր իթմէմիշ տիր։ Լաքին պու պապտէ սէրիան թալիմաթ վէրիլմէսինէ պէքլէնիյօր, զիրա Ֆրանսանըն՝ հալը հազըրըն թէմտիտինէ հիչ պիր մէնֆաաթը եօգ տըր։

——

Ֆրանսա Մէճլիսը մէպուսանը՝ Սալէզթարիգաթը րուհանիյէսինին թալէպ իթտիկի րուխսաթ վէ միւսաատէյի 58 էքսէրիյէթը արա իլէ րէտտ իթմիշ տիր։

——

Ֆրանսա րէիսը վիւքէլասը Մ. Գօմպ վէ Մ. Վալէ՝ Մ. Գիլէմանօ իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։ Մ. Գիլէմանօ՝ րէիսի պուլընտըղը Թարիգաթը րուհանիյէլէր գօմիսիօնընըն՝ Թարիգաթը րուհանիյէլէրին ճիամանիլիկէ թէպէտաւիլի մէսէլէսի հագգընտա հիւքիւմէթլէ իթիլաֆ հասըլ իթմէք նիյէթինտէ պուլընտուղընը թէքմիլ էյլէմիշ տիր։

——

Իթալիա հիւքիւմէթի՝ Հիմա Զէրվիգօ նամընտա պիր Արնաւուտ մուհարրիրինի մէմլէքէթտէն թարտ ու թէպլիտ իթմիշ տիր։

——

Պուլկարիսթան բրէնսի Ֆէրտինանտ՝ Ռումանիա օրտուսընըն իլէրուտէ փուգու պուլաճագ պէօյիւք հարպ մանօվրալարընտա հազըր պուլընաճագ տըր։

——

Զինտէ Գանսու էյալէթինտէ պիր գաչ շէհրլէր ասիլէր թարաֆընտան գապթ ու միւսատէրէ օլունմըշ տըր։

——

Սբանիանըն Լօկրօնօ բրէֆէսինտէն չէքիլէն սօն պիր թէլկրաֆա նազարէն, Սան Ազէնսիօտա եօլտան չըգան տէմիրեօլ գաթարըընըն էրգընթըլարը արասընտան 42 եօլիւ վէ 69 եարալը տիշարը չըգարըլմըշ տըր։ Զաննօլունտըղընա կէօրէ, էրգընթըլար այրըընտա հէնուզ 50 գատար եօլիւ վար տըր։

Տէմիրեօլ գազասընըն վուգուընտան պիր գաչ սաաթ սօնրա խարապէլէր արասընտա իճրաի թահարրիյաթ իթմէքտէ օլան ամէլէ իքի գատըընըն էրգընթըլար արասընտան տիշարը չըգմագտա օլտուգլարընը վէ պունլարըն բուպալարը պարչա պարչա օլմուշ օլտուղլարընը կէօրմիւշլէր, վէ անլէրին պանկըր [պանկըր պաղըրտըգլարընը իշիթմիշլէր տիր։ Մէզպուրէլէր՝ անիտէ ֆիրար իտուպ, զայալ ու նաապէտիտ օլտուգլարընտան, քիմսէ անլէրին եանընա կիտէմէմիշ տիր։

Զանն օլունտըղընա կէօրէ, ֆէլաքէթտէն չըլտըրըմըշ օլան մէզպուրէ պէտպախթ գատընլար՝ տէրին պիր չուգուրա տիւշմիւշլէր տիր։

Գօրթէգ մէճլիսլէրինին կէչէն սալը կիւնքի իճթիմաընտա իշպու տէհշէթլի ֆէլաքէթ հագգընտա սիւվալլէր իրատ օլունմըշ տըր։ Պազը մէպուսան տէմիրեօլ գումբանեալարը ալէյհինտէ իգամէի տավա իթմէք իւզրէ մէզքիւր ֆէլաքէթին թաֆսիլաթընը ալմըշլար տըր։

Նաֆիա նազըրը՝ հէյէթը վիւքէլանըն պիլճիւմլէ մաթէմինիւմայիշլէրինէ իշթիրաք իթտիկինի վէ եապալը ֆէլաքէթ հագգընտա պիր թահգիգաթ իճրա իտէճէկինի ճէվապէն պէյան իթմիշ տիր։

Նազըրը միւշարէլէյհ՝ պու գազա վէ ֆէլաքէթին՝ իֆրաթ տէրէճէտէ սիւրաթտան նէշէթ իտտիկինի տախի պէյան իթմիշ տիր։

——

Կէչէն սալը կիւնիւ Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն Ուիսքոնսին էյալէթինտէ Հաննա նամ մահալտէ Ինիօն Բասիֆիգ քէօմիւր մատէնլէրինտէ պիր բաթլայըշ վուգու պուլուպ, րիվայէթէ կէօրէ, 175 քիշի գատար թէլէֆ օլմուշ տըր։ Վիւճուտլարը բարչալանմըշ օլան եիրմի պէշ ճէսէտ էեր եիւզինէ չըգարըլմըշ տըր։ Թալիֆա մէմուրլարը՝ գաթը պիր տիւմանա տայանամալըպ, նաշէլէրին եանընա գատար վարամայօրլար իմիշ։

——

Սբանիանըն Վալաատօլիտ էյալէթինտէ Վալօրիա իւլքէսի իւզէրինէ բէք չէտիտ պիր տօլու եաղմըշ օլմազլա, պու եիւզտէն պիր չօգ խանէ եըգըլարագ, չաթըլարը սըղըմըշ օլան էհալի՝ իմտատ վէ մուավէնէթէ պէքլէյօրլար։ Մահսուլաթ գայ օլտուղը կիպի, բէք չօգ տա սըղըր հայվանաթը թէլէֆ օլմուշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ատանա վիլայէթի տախիլինտէ Ֆէքէ գազասը գայմագամլըղը՝ Սայտա գայմագամը իզզ. Ապտիւլ Լաթիֆ էֆ.յէ, Պէյրութ վիլայէթի տախիլինտէ Սայտա գազասը գայմագամլըղը Ալիօրօզ գայմագամը իզզ. Մահմուտ Մահիր պէյէ, Սէլանիք վիլայէթի տախիլինտէ Ալիօրօզ գազասը գայմագամլըղը Միւ գայմագամը իզզ. Ռամի պէյէ թէֆվիզ.

Շգօտրա վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րիյասէթի՝ Եանեա վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէիի ումումիսի Ապտիւլ Ֆէթթահ էֆէնտիյէ, Եանեա վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէիի ումումիլիկի՝ Վան վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէիի ումումիսի իզզ. Իհսան պէյէ, Վան վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէիի ումումիլիկի՝ Էրզրում վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի րէիսի րիֆ. Ալի Նուրի էֆ.յէ, Մամուրէթիւլ Ազիզ վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէիի ումումիլիկի՝ Էնգարէ վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րէիսի իզզ. Իրֆան պէյէ, Էնգարէ վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րիյասէթի՝ Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինի րիֆ. Համտի էֆ.յէ, Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինլիկի՝ Քէօթահեա սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րէիսի րիֆաթլու Ալի Ռըզա էֆ.յէ, Քէօթահեա սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րիյասէթի՝ Զաթալճա սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինի ֆիւթուվ. Եուսուֆ Նիհատ պէյէ, Լիւլէ Պուրկազ գազասը պիտայէթ մահքէմէսի րիյասէթի՝ Ատանա վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի պաշ քեաթիպի Օսման Նուրի էֆ.յէ թէֆվիզ պույրուլմըշ տըր։

ՆԻՇԱՆ

Գալաթա բօլիս բրէֆէսի Մ. Ալէքսանտր Կօսէ Յիւնճիւ Մէճիտի, վէ Եաշ բօլիս միւտիրի Մ. Ալէքսանտր Զօրօպիչիյէ հիւնճի րիւթպէտէն Օսմանի նիշանը ալիէլէրի իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՎԻԷՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻՆԻՆ ԹԷՎԶԻԻ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹԸ

Վիէննա Մխիթարեան մէքթէպինին թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմի կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ հէր սէնէտէն տահա միւքէմմէլ սուրէթտէ մէքթէպը մէզքիւր պաղչէսինտէ իճրա օլունըպ, պու միւնասէպէթլէ մէզքիւր պաղչէ պայրագլար վէ չիչէքլէր իլէ թէզյին իտիլմիշ տիր։

Եօլլէնտէն իքի սաաթ սօնրա զիյնէթէ Համիտիյէ մարշը իլէ քիւշատ օլունըպ, մէքթէպին թալէպէլէրի քէման իլէ թէրէննիւմ իթմիշլէր տիր։ Հազըրուն զըյամէն իսթիմա իտուպ, էլ չըրբմալարըլա ալգըշլամըշլար տըր։

Րէսմը մէզքիւրտէ Կ. Բաթրիգ րիւթ. Էմմանուէլեան Պօղօս էֆ. հազրէթլէրի իճրաի րիյասէթ իտուպ, էթրաֆընտա հիւրմ. Հաճեան Արքեպ. իլէ հիւրմ. Սիսլեան վէ Աբիկեան եբիսկ.լար, վէ Վիէննա վանքը վարդապէտլէրի պուլունմըշլար տըր։ Բաթրիգը միւշարէլէյհին եանընտա Աւստրիա սէֆարէթխանէսինտէն Մ. Սէֆէրօվիչ պուլունմըշ տըր։ Ֆանօ բաշա իլէ զէվճէսի, Տ. Տիրայր Վ., Տօգթ. Թօրգոմեան էֆ., Գուրգէն վէ Կուրտիկեան էֆ.լէր վէ սաիր բէք չօգ էպէվէյն վէ զէվաթը սաիրէ պուլունմըշլար տըր։

Մէքթէպին իգմալը թահսիլ իտէն թալէպէլէրինտէն Քէօյլեան էֆ. զայէթ կիւզէլ պիր թէլաֆֆուզլա պիր նութգ իրատ իտէրէք, էտիպի խայրիէլ հազրէթը Բատրիգհիյէ եաա ու թէքրար էյլէմիշ տիր։

Մուախխէրէն Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրի նամընա թէրճիգ օլունան պիր երգի թալէպէլէր թէրէննիւմ իթմիշ, վէ սօնրա Պ. Ցակոբեան գըրրաբար պիր ուղերձ օգումըշ տըր։ Պաշքեա թէքրար պիր երգ օգունմըշ վէ Պ. Աճէմեան վէ Մագաստար թարաֆընտան քէման իւզէրինէ թէրէննիւմաթ փուգու պուլմըշ տըր։ Իգմալը թահսիլ իտէն թալէպէլէրտէն Պ. Արսլանկիւլեան Ալէմանճա պիր նութգ օգումըշ, վէ պունը միւթէաղըպ մէքթէպ միւտիրի Հ. Գաբրիէլ Վ. Մէնէվիշեան մէքթէպին բաբօրթօսընը գըրաաթ իթմիշ տիր։

Իշպու բաբօրթտա զիքր օլունտուղընա կէօրէ, մէքթէպին պու սէնէ 146 թալէպէսի օլուպ, պունըն 58ի կէճէլի տիր։ Պատէհու իգմալը թահսիլ իտէն աթիտէքի 6 թալէպէ րուհանի ռուսախէյէհ թագտիմ իթմիշ տիր.

Պետրոս Քէօլիւեան (Էնգարէլի)
Արամ Ցովսէփեան (Պէչիքթաշլը)
Ցակոբ Պէյլէրեան (Իւսկիւտարլը)
Գրիգոր Դերձակեան (Իզմիրլի)
Միքայէլ Արսլանկիւլեան (Էնգարէլի)
Խաչիկ Պարոնիկեան (Սթանպուլլը)։

Պ. Արսլանկիւլեան ֆէվգալատէ զայրէթլի օլուպ, իքի տէֆա իւսընըֆ պիրտէն էթթիւշարմիշ իտի. Իգմալը թահսիլ իտէնլէրտէն Պ. Օ. Նիկ Հայրենեան հազըր պուլընմըշ տըր։ Հ. Գաբրիէլ Վ. պունլար թէվսիի մալիւմաթա չալըշմալարընը թավսիյէ էյլէմիշ վէ տիկէր պազը նասիհաթլար վէրմիշ տիր։

Պ. Տէր Ներսէսեան քէման իւզէրինէ պիր «Մօրսօ» թէրէննիւմ իթմիշ, պատէհու մէքթէպ թալէպէլէրի Ալէմանճա պիր գօմէտի փուլը իճրա էյլէմիշլէր տիր։ Մէքթէպ մէզքիւր թալէպէլէրինտէն Տօգթ. Թօրգոմեան էֆ.նին մախսուսի ըր՝ ֆիզիքէրի նամընա օլարագ Ֆրանսըզճա պիր էլվէտա նութգը իրատ իթմիշ վէ Պ. Լ. Թնկրեան վէ Ալպէ Ֆանօ [Ֆրանսըզճա լիսանիյա սաղ] պիր խասթա իլէ պիր թագտիմ կիւլիւնճլի ահվալինի կիւզէլ պիր սուրէթտէ թասվիր էյլէմիշլէր տիր։

Պ. Ինայէթեան՝ պիր սէրէնատ օգումըշ վէ անտէն սօնրա պիր սէնէ զարֆընտա չակիրտանըն թէրագգըյաթընը միւպէյին ճէտվէլ գըրաաթ օլունմըշ տըր։ Պ. Դերձակեան՝ Ինկիլիզճէ, վէ Պ. Ներսէսեան Էրմէնիճէ պիր ոտանաւոր օգումըշ տըր։ Պատէհու շէհատէթնամէլէր վէ միւքեաֆաթլար վէրիլմիշ տիր։ Գումինասէպէթլէ սաաթ, ալպում վէ սաիր միւխթէլիֆ հէտիյէլէր վէրիլմիշ տիր։

Զիյնէթ Աւստրիա մարշը իլէ խիթամ պուլմըշ, վէ հազըրունը մէսթէպաէ իճրա օլունան թէրագգիյաթըն մաթլուպա մուվաֆըգ պուլունմասընտան վէ զիյնէթին հիւսնի ինթիզամընտան տօլայը մէքթէպ միւտիրի Հ. Գաբրիէլ Վ. Մէնէվիշեանը թէպրիք էյլէմիշլէր տիր։

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻ

Գատըքէօյ Մխիթարեան մէքթէպինին թէվզիի միւքեաֆաթ զիյնէթի տէ տիւն իճրա օլընմըշ տըր։

Իշպու զիյնէթտէ Թրապիզօն Առաջնորդը հիւրմ. Ստեփան Եպս. Աբիկեան իճրաի րիյասէթ իտուպ, էթրաֆընտա պիր չօգ վարդապետլէր պուլունմըշ տըր։

Զիյնէթ Համիտիյէ մարշը իլէ քիւ-

)(109)(

ՄԱՐՍԷԼ

ԵԱԽՕՏ

ՏԷՆԻ ԹԱՐԻՃ ԷՕՐԱՐԸ

Շամպրէ.—Հա՛, հագգընըզ վար. պիրտէն պիրէ իւզէրինիզէ ֆէնալըգ կէլմիշ օլտուղընը ունութմըշ իտիմ. տիմէք խանէյէ ավտէթինիզի միւթէազըպ եաթագա կիրտինիզ, էօյլէ՞ մի։

Խըռմէթքեար թէրէտտիւտլէ.—Եայր, եաթագա կիրէճէկիմ զէման Միւսիւ Ճէնապլէրի խանէյէ ավտէթ իթտիլէր։

Շամպրէ.—Բէք տօղրու սէօյլէյօրսընըզ. ինսան խասթա օլունճա՝ էլպիսէսինի եավաշ եավաշ չըգարըր... Շիմտի նէ՞ըլ պուլընըյօրսընըզ պագալըմ։

Խըռմէթքեար՝ ճէվապ վէրմէք իչին պիր տագիգա թէրէտտիւտ էյլէտի։ Բօլիս մէմուրլարընըն քէնտիսինէ պէօյլէ միւլայիմանէ ճէվապլար վէրէրէք, հէր սէօզինի թաստիգ իթմէսինտէքի հիքմէթինի նիհայէթ անլամագտա վէ քէնտիսինէ մուհիպպը մէսուլիյէթ օլաճագ սէօզլէրտէն մէհմէքէտէն իճթինապ իթմէք իսթէմէքտէ իտի։ Պիր տագիգա տիւշիւնտիւքտէն սօնրա,

—Խասթալըղըմ կէչտի.—տէտի։

Շամպրէ.—Զապթիյէ հապսխանէսինին գավաւիտը սըհհիյէյէ զայէթ մուվաֆըգ պիր սուրէթտէ ինշա իտիլմիշ օլտուղընը իտտիա իտէրլէր։ Նէ՛ գատար պէօյիւք խաթա. պիլաքիս զապթիյէ հապսխանէսինտէ եաթընըզ պիր կէճէ եաթմագ՝ նիշէ խասթալարը շիֆայապ իտիյօր. պունըն թէճրիւպէսինի պիզզաթ քէնտի իւզէրինիզտէ տէ կէօրտիւնիւզ։ Պու կէճէ եարը կէճէտէն իքի սաաթ սօնրա օ գատար խասթա իտինիզ քի, այագ իւզէրի տուրամայօր իտինիզ. շիմտի հէնուզ էօյլէն պիլէ օլմամըշ տըր. հալ պու քի, խասթալըղընըզ քեամիլէն կէչմիշ, սըմանըզտա հիչ պիր խասթալըգ էսէրի կէօրիւնմիյօր, պիլաքիս հալինիզ սըհհէթինիզին զայէթ միւքէմմէլ օլտուղընը իսպաթ իտիյօր։

Խըռմէթքեար.—Միւսիւ, պէնիմ իսթէտիկիմ գատար էյլէնէպիլիրսինիզ, սիզի պունտան մէն իթմէք իգթիտարընը հաիզ տէյիլիմ. ֆագաթ սիզէ թէքրար սէօյլէրիմ քի, պու կէճէ զայէթ շիտտէթլի պիր նէօպէթ իլէ ըսթըրապ չէքթիմ։

Շամպրէ.—Ֆէնա հալտէ թիթրէյօր իտինիզ, տէյի՞լ մի. լիմօնլըզա կէլմէնիզ մուխթազա պիրազ հավա ալմագ իչին օլմալը տըր. բէք թապիի պիր հալ տըր։ Սըլթանըն թէտավիսի իչին ըրֆըրտան պէչ տէրէճէ ալազը սուուգ հիւքիւմէթլի օլտուղը պիր զէմանտա լիմօնլըզտա կէզինմէք գատար ֆաիտէլի իլաճ օլամազ։

Ֆիլիփ արթըգ պու իսթիհզալարա ճէվապ վէրմէյէճէկինի անլաթմագ իւզրէ սիւքիւթ իխթիյար իթտի։

Մ. Շամպրէ մուամիլէյհին պու նէզաքէթիզ մուամէլէսինտէն տօլայը գաթըն տարըլմայըպ սէօզինէ տէվամ իլէ տէտի քի,

—Պու մատտէ հագգընտա խաբար լիւզում կէօրմէմ. իսմինիզ Ֆիլիփ Մարթէն իտի, տէյի՞լ մի։

Խըռմէթքեար.—Էվվէթ, Միւսիւ։

Շամպրէ.—Էմի՞նմիսինիզ։

Խըռմէթքեար.—Նէ՛ ղարիպ սիւալ։

Շամպրէ.—Թէաճճիւպ իթմէյինիզ, պազը ատամլարըն գուվվէի հաֆըզէլէրի օ գատար զայիֆ օլուր քի, իսմլէրինի, մախլէսլէրինի վէ սաիր էվսաֆ ու ահվալլէրինի պիլէ ունութըրլար։ Պիր միսալ իրատ իտէյիմ. վագթիյլէ Թօյեար իսմլի պիր ատամ թանըրըմ քի, ահվալը տապըղտասընըան հիչ պիրիսինի խաթըրլամազ իտի։

Պու էսնատէ խըռմէթքեարըն հիւզիւնէ պագմագտա օլան Մարսէլ՝ մէրատը սօլմագտա օլտուղընը միւշահէտէ էյլէտի։

Բօլիս գոմիսէրի սէօզինէ տէվամլա տէտի քի,

—Պու Թօյեար տէտիկիմ ատամըն իւչ քէրրէ մահքիւմ օլմուշ իքէն, իսթիճվապ օլունտըգտա, նէ իսմի Թօյեար օլտուղընը, նէ Սէն-է-Ուազ էյալէթի տախիլինտէ վագը Կօնէս քէօյինտէ տիւնեայա կէլմիշ իտիկինի, նէ տէ վագթիյլէ քէնտի քէօյիւնտէ բէրաւքէրլիքլէ իշթիղալ իթտիկինի թախաթթուր իթմէզ իտի։

Խըռմէթքեար.—Պու տէտիկինիզ եանըլըշ օլմալը տըր։

Շամպրէ.—Նէ՞ըլ... սիզ անը թանը՞յօրմըսընըզ։

Խըռմէթքեար.—Եայր, սիզին կիպի պէն տէ անը թանըրըմ։

Շամպրէ.—Էօյլէ՞ մի, աֆվ իտէրսինիզ, տէտիկիմին եանըլըշ օլտուղընը իտտիա իթտիկինիզ իւզէրինէ քէնտիսինի թանըտըղընըզը զանն իթմիշ իտիմ։ Հէր նէ հալ իսէ, պու Թօյեար տէտիկիմ ատամըն վագթիյլէ խազէրի Բիէր Մարի օլուպ, իւչ քէրրէ տիւշարը մահքիւմիյէթ օլմուշ տըր. իւչիւնճի մահքիւմիյէթի սըրգաթ մէսպուքէ իւչ սէնէ միւտտէթլէ մահպուսիյէթ իչիւն իտի. պու միւտտէթը մահպուսիյէթի Բուասի հապսխանէսինտէ իքմալ իթտի։

Խըռմէթքեար.—Աֆվ իտէրսինիզ, Միւսիւ. պու մէսէլէ իլէ պէնիմ մուվաֆֆագըյէթիմ արասընտա նէ միւնասէպէթ օլտուղընը անլամայօրըմ։

Շամպրէ.—Սէօզիւմի իքմալ իթմէքլիկիմէ միւսաատէ պույուրընըզ. պու ատամըն իսմինի թէպտիլ իթմէք խուսուսընտա ֆէվգալատէ մէհարէթի վար իտի։ Պազըն մարտինկօզ եանաֆընտան Պէրնար, պազըն Թիւճճար նէզտինտէ Մարթէն Լըրուա, պազըն էմթաա Թիւճճարընըն ֆիւրուխթը իչիւն վիլայէթտէն Լըրուա նամընտա պիր ատամ օլտուղընը իտտիա իտէր իտի։ Իսմինի պիր Մարի Թօյեար օլտուղընը քէնտիսինէ իթիրաֆ իթտիրմէնին իմքեանը եօգ իտի. Պու Թօյեար նամընը նասըլ իսէ սէվմէմիշ իտի... Հագիգաթէն պու նամ սէվիլէճէք պիր նամ տա տէյիլ տիր։

Խըռմէթքեար հալէթ ճէսարէթինի ղայպ իթմէմէք իսթէյօր իտի։ Բօլիս մէմուրընըն սէօզիւնի քէսէրէք տէտի քի,

—Պու տէտիկինիզ ղարիպ պիր շէյ օլապիլիր. ֆագաթ էկէր գըսա սէօյլէմէկի պըրագըպ տա պէնի իսթինթագա պաշլար իսէնիզ՝ միննէթտարընըզ օլուրըմ։

Շամպրէ.—Պէնիմ եաբտըղըմ տա անտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ միտիր՝ Հիքեայէնին տէվամընը տինլէր իսէնիզ՝ անլայաճագսընըզ. պու ատամ բօլիսի ալտաթմագ իչին ֆէվգալատէ պիր մէհարէթէ մալիք իտի, վէ էկէր կէնճլիյինտէ իշլէմիշ օլտուղը պիր խաթա օլմազսա՝ պունտան աւէլ էօզէր մուվաֆֆագ օլաճագ իտի։ Պու խաթա՝ պիւթիւն հայաթընտա պիչարէնին պաշընա պէլա կէթիրմիշ տիր. ասօսիսօրըն պիրիսինին քէնտի գօլունըն իւզէրինէ իյնէ վասըթասըլա պիր թագըմ շէյլէր նագշ իթմէսինէ միւսաատէ իթմիշ իտի. անըն կիպի զէքի պիր ատամըն պէօյլէ պիր շէյի իխթիյար իթմիշ օլմասը տայմա թէաճճիւպիմի մուճիպ օլմուշ տըր. ֆագաթ նէ՛ չարէ, ինսան հէր շէյի տիւշիւնէմէզ։

Ռէնկի թալէն սարը օլան Ֆիլիփ՝ շիմտի հիտտէթ ու տէհշէթինտէն եէշիլ պիր րէնկ պաղլամագտա իտի։

(Տէվամը)

...ա օլունըպ, հուզզար գըլամէն ...իւմա եւլէմիչ վէ պունը միւթեա-...ղ պու սէնէ իքմալը Թահսիլ ի-...էն Թալէպէլէրտէն Գ. Խաչիկ Մա-...ղուլեան Թիւրքճէ պիր նութգ ...ւմըշ վէ Գ. Ստեփան Ուխտա-...ն տախի Երմէնիճէ վէ Գ. Վահան ...իփարեան Իթալեանճա պիրէր ...թգ օգումըշլար տըր։

Ջիյաֆէթին տէվամ իթտիկի պիր ...ւնլուգ սաաթ զարֆընտա միւխ-...էլիֆ լիսանլարլա նութգլար, վէ ...իւմօ իւզէրինտէ Թէրէննիւմաթ ...ւգու պուլուպ, պատէհու միւքեա-...թլար Թէվզի օլունմըշ տըր։ Վէ-...էթիկ Մխիթարեան Աբբահայրը ...իւրիզեան Արքայ. հէր սընըֆըն ի-...րտէ օլան Թալէպէլէրի իչիւն միւ-քեաֆաթլար Թախսիս էյլէտիկի կի-...պի, «Սանթէ Ալեկիէրի» նամ իթալ-...եան ...էթը էտէպիյէսի իթալեան ...էնտա պիրինճի օլան Թալէպէ-...էրէ միւքեաֆաթլար Թէվզի իթմիշ ...իր։

...ն սօնրա Իթալեանճա պիր գօ-...աք իճրա օլունըպ, ալգըշլարա ...ազհար օլմուշ տըր։

...ու սէնէ մէքթէպտէն չահատէթ-...նամէ ալան Թալէպէլէրին իսիմլէրի ...պերվէճէ աթի տիր.

Գ. Ստեփան Ուխտաքեան
» Վահան Արիփարեան
» Խաչիկ Մագուլեան

Ծումաա երթեսի կիւնիւ եազտըր-...ըլըշ վէհէլէ, Մխիթարեան Միաբա-նութիւնը մէմուրիյէթի պէյնինտէ իճ-...րա օլունան Թեպէտտիւլաթ ճիւմ-...լէսինտէն օլարագ, Գատըգէօյ մէք-...թէպի միւտիրի Հ. Գասգանտիլեան ...վ.ին եէրինէ Հ. Յովհաննէս Վ. Թո-...րոսեան միւտիր նասպ օլունմըշտըր։

ՄԷՔԷԱԹԻՊ

Տ. ՍԱՀԱԿ ՔԱՀԱՆԱՅ ՃԷՊԷՃԵԱՆ

1903 յունվար 1, Նոր Տարի աւուրը-ւոն երբ եկեղեցի գացի, հոն տեսայ երկոտասնամեայ սեւամօրուս եւ կայտառ դէմքով քահանայ մը, որ երբ աւուր պատշաճի քարոզեց, ծանոյց թէ ինքն ալ Նոր Տարիին հետ սկսած է իր նոր պաշտօնին։ Իր մանկութեան օրերը Ու-...ացնելու փափաքովը թողը... անցընելէ, եւ ժամանակ մըն ալ մեծ վաճառատան մը մէջ գրագիր պաշտօն վարելէ վերջ, 2 ամիսէ առաջ Եօզկատ եկեղեցւոյ քահանայ ձեռնադրուած է։ Յունվար 1էն մինչեւ մայիս 1 պաշտօնավարեց քաղաքիս եկեղեցւոյն մէջ հաւատարմաբար եւ կատարեալ եկեղեցականի մը վայելուչ կերպով։ Բիչ ժամանակի մէջ իր աղուոր քարոզութիւններով, իր հօտին ուղղադրութիւնը այնչափ գրաւեց, որ ժողովրդեան մէջ արմատացած չստ մը յուռի մոլութեանց բարձման պատճառ եղաւ, իր խօսքովը եւ աւելի գործովը։ Նա չէր զատեր աղքատն հարուստէն, մանուկն ծերէն. խոնարհ էր, երեւակայութիւն չկար իր մէջ, կը սիրէր ճշմարտութիւնն, ազգն ու եկեղեցին, վերջապէս սէր կը քարոզէր։ Քաղաքիս բոլորը կերակի օրուան պատահելուն, բոլոր քրիստոնեաները ու քրիստոնեաներուն հետ կը բանային իրենց խանութները եւ առուտուր ընելով կերակին խորէին գրեթէ քրիստոնէութեան քաղաքիս մէջ հաստատուելէն ի վեր, եւ այս պատճառաւ ազգայիններէն ոմանք նոյն օրը եկեղեցի գալէ եւ Ս. Պատարագ տեսնելէ զուրկ էին, սակայն իր քարոզները ապարդիւն չմնացին, ժողովըրդեան մեծ մասը սկսան կերակին ատուրք պահել եւ յաճախել եկեղեցի, քաղաքիս մէջ գտնուող մի քանի տունէ բաղկացեալ Բողոքականութիւնը, որ իրենց բաժանուելէն ի վեր Հայ. Եկեղեցիէն ներս մտած չունէին, շնորհիւ Տ. Սահակ քահանայի քարոզներուն սկսան յաճախակի գալ, առանց կրօնական խտրութեան. նոյնպէս Ցոյներ։ Բայց աւա՜ղ, ինչպէս ամէն վարդ ունի իր փուշը, ամէն ծաղիկ իր թառմին, ամէն խինդ իր վիշտն, նոյնպէս ունեցաւ տեղւոյս եկեղեցին ալ իր կորուստն եւ ժողովուրդն ալ իր հրճուանաց վախճանը կորսնցնելով իր պարտաճանաչ, խոնարհ, նկարագրի ու բարոյականի տէր, Հայ. Եկեղեցւոյն պարծանք եւ Հայ կղերին տիպար եղող քարոզիչ Տ. Սահակ քահանայ Ճէպէճեանը։ Մայիս 1, ԵՇ. օր հիւանդացաւ, բայց ոչ ոք իմացաւ, միայն հինգերորդ օրը բժիշկը ծանոյց թէ ժանտատենդ բռնուած է, աւա՜ղ, որ առաջքն առնելու համար եղած բոլոր ջանքերն պարապի գացին, եւ տես իր հիւանդութեան Ցըրորդ օրը ԵՇ. երեկոյեան ժամը 12ին առտնները իր ընտանեաց վերջին հրաժեշտի ողջոյնը տալէ վերջ 43 ամեայ հասակին աւանդեց հոգին, անտէր ու անպաշտպան թողլով երէցկինը իր 4 զաւակներով, որոնք 21 օր առաջ եկած էին Եօզկատէն, եւ անմխիթար սուգի մէջ թողլով իր հօտը։ Ինչու որ տեղւոյս Հայ հասարակութիւնը հաստատուելէն ի վեր այսպէս հանգամանքներով օժտեալ եկեղեցական մը ունեցած չէր։ Ցաջորդ օրը Մարզուանէն եկան Գեր. Տ. Նիկողայոս Ծ. Վ. եւ քահանայ մը, կիրակի օր Ս. Պատարագի միջոցին Օծման հանդէսը կատարելէ վերջ կարճ ատենաբանութեամբ մը մխիթարեց ողբաւոր ժողովուրդը, որ եկեղեցւոյն ներսն ու դուրսը լեցուած էր։ Թաղման հանդէսին Ցոյն հասարակութիւնն ալ իր եկեղեցական դասով մասնակցեցաւ, նոյն իսկ հանդուցեալ քահանային մարմինը իր տունէն եկեղեցի կը բերէին իրենց եկեղեցին առաջնորդելով, հոն Հոգեհանգստեան պաշտօն մը կատարել վերջ մեզի հետ ընկերացեցին, եւ այս ալ երկու քրիստոնեայ եկեղեցեաց փոքրիկ հօտերուն իրարու հետ սիրով վարուելուն ապացոյցն է։ Երբ Գեր. Հայր Սուրբը հանդիսականներէն ուղղուներուն խօսելու արտօնութիւն տուաւ ի դիմաց Ցոյն հասարակութեան իրենց դասատուն Թումայիտս Եօրի էֆ. Տաճկերէն լեզուով դամբանական ճառ մը կարդաց, եւ մեր ազգայիններէն Ցարութիւն էֆ. Գարամանեան ուսուցիչ Ամասիա Իբրանոսեան ազգ. Նոտրական վարժարանի, որ նախորդ իրիկուն եկած էր Տաճկերէն լեզուով սրտագրաւ աստնախօսութիւն մը ըրաւ եւ վերջացուց իր խօսքն ըսելով, «Ո՜վ Զորումցիք, եթէ Տ. Սահակ Հայրը սրտանց կը սիրէիք Ձեր սիրոյն փոխարէն անոր պատուէրները պահեցէք։» Թէեւ ուրիշ խօսիլ ուզողներ ալ կային, սակայն ոչ ոք կրցաւ ինք զինքը զսպելով բառ մը արտասանել։ Զորումցիք իրենց սիրելի քահանային գոնէ վերջին մէկ յիշատակը ունենալու համար լուսանկարը առնել տուին։ Ժամը 3ին եկեղեցւոյն բակը պատրաստուած դամբարանին մէջ ամփոփելով հանգուցելոյն մարմինը հովիւը կորուսած ոչխարի նման արտասւաթոր աչերով մեծ ու պզտիկ եկեղեցիէն ցրուեցան։

Զորում Ց. Ց. ՃԻՆԻՎԻՏԵԱՆ

1903 մայիս 16

ԲԵՐԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Աղքատախնամս կը փութայ ծանուցանել թէ՝ ապրիլ 18էն մինչեւ յունիս 20 հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են.—Գրիգոր Խան Շամտանճեան իւր որդւոյն մկրտութեան առթիւ 216, Միհրան էֆ. Շամտանճեան՝ իր սանի մկրտութեան առթիւ 216, Նշան էֆ. Գազազեան՝ ի յիշատակ Տիկին Աղաւնի Գազազեանի 108, Ստեփան էֆ. Մեսրոպեանի մահուան առթիւ 100, Ցարութիւն էֆ. Ինճէճեանի դստեր մկրտութեան առթիւ 40, Միջագիւղէն բարեսէր Տիկնոջ մը կողմէ Տօքթ. Աճէմեան պէյի ձեռամբ 27, Վարդան էֆ. Սէտեանի մահուան առթիւ 20, Տիկին Հօրթանս Ոսկեմատի մահուան առթիւ 20, Խնդիր էֆ. Սիմոնեան՝ իր որդւոյն մկրտութեան առթիւ 10 ղշ., Մարտիկ էֆ. Գրիգորեան մէկ ոչխար, Գրիգոր էֆ. Եփրէնեան մէկ ոչխար։

Այդ նուիրատուներուն մատուցանելով բազմաթիւ հիւանդներու եւ կարօտեալներու շնորհապարտ զգացումներուն հաւաստիքը։

Ի դիմաց Աղքատախնամի

Վ. Ատենադպիր — Ատենապետ
ՏՕՔԹ. Տ. ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ — ՏՕՔԹ. Տ. ԱՃԷՄԵԱՆ

Բերա, 20 յունիս 1903

ԵԷՆԻ ԹԱՊԻՐԼԷՐ

—Օ՜, պույուրընըզ, Մատամ, պույուրընըզ, սիզի կիտի խըյանէթ, Մարգարիկ աղայը պու տէրէճէ ունութմանըն ալէմի վա՞ր մը եա՛։

—Նէ՛ տէրսէնիզ հագգընըզ վար, Մարգարիկ աղա։

—Հագգըմ վար զահէր, Ալլահըն գուլու, պիր կէլիպ տէ հալ խաթըր սորմազլա՞ր մը, թամ իքի սէնէ տիր սէմթիմէ օղրամատընըզ։

—Հագգընըզ վար տէտիքա՛, Մարգարիկ աղա, աֆվընըզը տիլէրիմ, լաքին եալընըզ պէ՞ն մի սիզի արայըպ սորմալըյըմ, սիզ տէ պէնի արայըպ սորմալը տէ՞յիլ միսինիզ։

—Պու տա տօղրու, տիմէք իքիմիզ տէ գուսուրտա պուլընտըգ, կէլ պիրպիրիմիզէ աֆվ իտէլիմ տէ պիր ազ կէօրիւշէլիմ։ Է՛, նէ՞ հալտէսինիզ պագալըմ, կէլինլէրինիզէ արանըզ նա՞սըլ, եինէ պօզո՞ւգ մը, եինէ տիւնկօղլուգ եափըյօրլա՞ր մը։

—Բէք էյի պիլիրսինիզ քի՛ էվվէլտէն պէրի պէօյլէ կէլինիմէ արամ բէք էյի տիր, լաքին քիւչիւք կէլինիմէ պիր տիւրլիւ ույուշամայօրըզ, խըրըլթը սէպէպի տախիմ էքսիք տէյիլ տիր, վէ էքսիք տէ օլամազ եօգ տըր։

—Մարագլըյա եինէ եէնի պիր սէպէ՞պ մի վար։

—Վար եա՛, Մարգարիկ աղա։

—Նէ՞ տիր, Մատամ Սօֆիճըմ։

—Սէզտէն պիր չէյ սագլամամ, մալիւմինիզ տիր քի պէօյիւք կէլինիմ իքի եվլատ սահիպի օլտու։

—Մալիւմ, Ալլահ պաղըշլասըն, խայրընը կէօրէսինիզ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, Մարգարիկ աղա, պէօյիւք կէլինիմ քէնտի իքի եվլատընը տա քէնտի սիւտիւյլէ պէսլէտի վէ պէօյիւթտիւ։

—Բէք ալէա, էյի։

—Քիւչիւք կէլինիմէ կէլինճէ, չիմտի իլք եվլատը տօղտուղը հալտէ, մէյտանտա հիչ պիր սէպէպ օլմատըղը Թագտիրտէ, քէնտիսի սիւտ վէրմէք իսթէմէյիպ, եւլա վէ լաքին պիր սիւտանա Թութմամըզը խատտա իտիյօր։

—Հա՛, անլաշըլտը. տիմէք օլույօր քի սիզ պու սէպէպտէն տօլայը քիւչիւք կէլինինիզի Թայիպ իթմէքտէսինիզ. էօյլէ՞ մի, Մատամ։

—Էօյլէ, Մարգարիկ աղա։

—Վէ պէօյիւք կէլինինիզի տէ մէտհ ու սէնա իթմէքտէսինիզ, տէյի՞լ մի Մատամ Սօֆի։

—Բէք տօղրու։

—Շիմտի պէնտէնիզտէն պու մէսէլէ հագգընտա էֆքեար վէ նասիհա՞թ մը պէքլէրսինիզ։

—Էօյլէ, Մարգարիկ աղա։

—Էօյլէ օլտուղը Թագտիրտէ մինգայլը հատտին պէնտէնիզի տինլէյինիզ։

—Գուլագըմ սիզտէ։

—Էվվէլ եմիրտէ պէնտէնիզտէն սիզէ նասիհաթ օլսուն պիր տահա «սիւտանա» լուղէթինի ալմայընըզ, «սիւտանա» լուղէթի եանաֆ ատամլար, ֆագիրլէր իսթիմալ իտէրլէր, քիպարլար, զէնկինլէր, ազնուականլար, մէնծ աղալար, վէ խուսուսիյլէ ալաֆրանկանըն խիւլասասընա մուվաֆըգ եաշայան ֆամիլեալար լազըմ տըր քի՝ տայիմ կիւրիւլթիւ, բաթըրտըլը, տէպտէպէլի լուղէթլէր իսթիմալ իթսինլէր։

—Բէք ալէա, Մարգարիկ աղա, չիմտի սիւտանա լուղէթի եէրինէ նէ՞ լուղէթ իսթիմալ իթմէլի։

—«Բա՜ռ՜ա՜ամանա» լուղէթի իսթիմալ իթմէնիզ եասըը մատտէտէն տիր, սիզ տէ Թաստիգ իտէրսինիզ քի պու լուղէթին տէյիշտիրմէսի ֆէվգըլատէ օֆուրտուճը պիր հալ միւշահատէ օլունըը։

—Բէք ալէա, Մարգարիկ աղա, սիզին սէօզիւնիւզ օլսուն, պէնտէնիզ տէ պունտան պէօյլէ սիւտանա լուղէթի իսթիմալ իթմէյիպ անճագ էմրինիզ մուճիպինճէ բա՜ռ՜ա՜ամանա լուղէթի իսթիմալ իտէրիմ։

—Էօյլէ օլտուղը Թագտիրտէ կէլէլիմ չիմտի եասըը մատտէյէ. սիզ քիւչիւք կէլինինիզի Թայիպ իտիյօրսունըզ, չիւնքի քէնտի եվլատընա քէնտիսի սիւտ վէրմէք իսթէմէյիպ, անճագ պիր բա՜ռ՜ա՜ամանա Թութմանըզը Թալէպ իտիյօր, վէ պէօյիւք կէլինինիզի մէտհ ու սէնա իտիյօրսունըզ, չիւնքի՝ քէնտի եվլատընը քէնտի սիւտիւյլէ պէսլէմէք իսթէյիպ բառուռամանա գապուլ իթմէյօր, էօյլէ՞ մի, Մատամ Սօֆիճա։

—Էօյլէ, Մարգարիկ աղա։

—Մատամ Սօֆի, պիհուտէ ճանընըզը գարալալըյըպ կիւնահա կիրիյօրսունըզ. էկէր մէտհ ու սէնայէ չայէսթէ պիրի վար իսէ, օ տա ուֆագ կէլինինիզ տիր, վէ Թայիպ իթմէքտէ օլտուղընըզ քիւչիւք կէլինինիզ տիր. չիւնքի զէնկինլիք, խալիս զէնկինլիք, ազնուականլըգ, մէնծ աղալըգ վէ պախուսուս ալաֆրանկալըգ միւսաատէ իթմէզլէր քի, պիր վալիտէ քէնտի եվլատընը քէնտի սիւտիյլէ պէսլէսին, պիր բառուռամանա Թութմագ՝ եասըը մատտէտէն տիր։

—Էօյլէ՞ մի, Մարգարիկ աղա տօսթումըզ։

—Էօյլէ, զահէր. չիմտի պէօյիւք կէլինինիզէ կէլինճէ, պէօյլէ ինճէ իշլէրտէն, ինճէ վէ նազիք տույկուլարտան վէ պախուսուս ալաֆրանկա էօմիւրտէն խապէրտար օլմայըպ, սունթուրըը պիր խաւարեալ գատըն ըմըշ. իշթէ պէնիմ էֆքեարը աճիզանէմ, արզու իտէրիմ քի, անտէն իսթիֆատէ իտուպ հիսսէ գաբասընըզ.

—Էյի, Մարգարիկ աղա, ամմա. ամմասը վար։

—Ամմասը նէ՞։

—Շու քի, կէրէք վալիտէսինին սըհհէթինէ պիր քետէր կէլմէմէք իչիւն, կէրէք չօճուղըն սըհհէթինի խարապ իթմէմէք իչիւն տայիմ պիր վալիտէ քէնտի սիւտիյլէ քէնտի եվլատընը պէսլէմէլի, տիյօրլար Թապիպլէրիմիզ։

—Մատամ Սօֆի, տէյիլ եալընըզ պու ճիհէթտէ, տահա բէք չօգ ճիհէթլէրտէ սըհհէթիմիզի խարապ իտուպ, հայաթըմըզը Թէհլիքէյէ գօյուպ, վէ պագէն տախի էօլիւյօր իսէք տէ, պէօյիւք պիր Թեսելլիմիզ վար տըր։

—Օ հա՞նկըսը։

—Շու քի, ալաֆրանկայա մուվաֆըգ, սըհհէթիմիզի խարապ իտուպ, հայաթըմըզը Թէհլիքէյէ գօյուպ, վէ ալաֆրանկատան տա զէրրէ գատար չաշմազսըզըն էօլիւյօրըզ. պու տա պիր չան, պիր չէրէֆ տէյի՞լ մի եա։

—Վայ Մարգարիկ աղա վա՜յ, պու տէրէճէ սօֆու ալաֆրանկա օլտուղընըզը պիլմէյօրտըմ. բէք ալէա, Մարգարիկ աղա, պիր բառուռամանա պիլիրմիսինիզ քի այտա գաչա՞ մալ օլուր պիր եանաֆ ատամա։

—Մատամ ազնուականըլըգ, քիպարըլըգ, Թագլիտ զէնկինլիք վէ պախուսուս մէնծ աղալըգ վէ ալաֆըրանկալըգ պէօյլէ վըզըլթը իթերագլար գապուլ իթմէզլէր, պունլար իԹաաթ Թալէպ իտէրլէր. զաթէն զէմանէմիզտէ պիր գըզ պայըլճա նէ՞ սէպէպէ մէպնի եվլէնմէյէ արզու իտիյօր պիլի՞րմիսինիզ, Մատամ Սօֆի։

—Նէ՞ սէպէպէ մէպնի, Մարգարիկ աղա։

—Պիր պօշ համմալ գօճամ օլսուն, Թէքմիլ գաբրիսլէրիմի իճրա իթսին, բարա վար եօգ. պագզալ, գասապ, էքմէքճի բարա իսթէրլէր իմիչ. եվլատլարըն նաֆագալարընը, մէքթէպէ սարֆ օլունաճագ բարալարը՝ ըրըզկեար մուզաֆթասը օլան բաշամբալարա վէրիլիր իմիչ. պունլարը տուշիւնմէք՝ ազամէթէ, քիպարըլըղա վէ ալաֆրանկամըզա մուղայիր տիր։

—Էկէր միւսաատէ պույուրուրսանըզ պիր միւթալէամ տահա վար։

—Պույուրընըզ, Մատամ։

—Միւթալէամ չու քի Էվրօբատա Ամէրիգատա միլեօնլար վէ միլեառլար սահիպի ֆամիլեալարտա մէնսուպ օլան գատընլար վէ հաթթա գրալիճալար, իմբէրաթօրիճալար իմը սըհհէթէ մուվաֆըգ օլմագ իչիւն սէվինէ սէվինէ քէնտի եվլատլարընը քէնտիլէրին սիւտիւյլէ պէսլէյիպ պէօյիւտիյօրլար վէ պունու տա քէնտիլէրինէ չան ու չէրէֆ սայըյօրլար, մէկէրչի պու գատընլար սիզին վէ սիզին գատընլար գատար զէնկին տէյի՞լ մի տիրլէր, քիպարըլըգա, ալաֆրանկայա աշնա տէ՞յիլ մի տիրլէր։

—Էկէր հագիգաթէն պէօյլէ պիր գուսուրտա պուլունմագտա իսէլէր, տէմէք օլույօր քի՝ պիզիմ վէ պիզիմ Մատամլարըմըզ գատար ալաֆրանկայա աշնա տէյիլլէր իմիչ։

—Էօյլէ՞ մի տէսէք, Մարգարիկ աղա։

—Իչ մէյտանտա, ա՜ պէնիմ էֆէնտիմ։

—Էօյլէ օլտուղը Թագտիրտէ, սէվապըլըզա կիտիպ տէ անլէրէ, զէնկինլիք, քիպարըլըգ, մէնծ աղալըգ, ազնուականըլըգ վէ պաշըըճա ալաֆրանկալըգ տէրսլէրի վէրէսինիզ։

—Սիզ տէ պիլիրսինիզ քի Մատամ պէնտէնիզ իչ կիւճ սահիպի պիր ատամ օլուպ, պիր եէրէ կիտէմէմ, իչիմին պաշընտան պիր սանիյէ այրըլամամ. պիր տէ էկէր արզու իտէրլէր իսէ քէնտիլէր կէլիպ պիզտէն վէ պիզիմ Մատամլարըմըզտան ալաֆրանկալըգ տէրսլէրի ալսընլար։

—Մարգարիկ աղա, սիզէ պիր նասիհաթ վէրսէմ տինլէյիպ իճրա իտէ՞ր միսինիզ։

—Մաէմէմնունիյէ, Մատամ Սօֆի։

—Նասիհաթըմ չու քի, չու սըճագ հավալարտա սապահ վէ ագշամ սօղուգ սու իլէ պիրէր տուշ ալըսընըզ, իչրէթ գուլլանմայասընըզ, միւտէնիզի ղայէթ խաֆիֆ սագլայասընըզ, պիհուտէ չէյլէրէ էֆքեար իթմէյէսինիզ. վէ քէնտինիզի ազըը սէպէպլի պիր բաբասա օգուտընըզ. էկէր պէնի տօսթ տէյու Թանըրսանըզ պու նասիհաթըմը իճրա իտինիզ։

—Պու նէ՞չիւն, սէպէ՞պ, հա՜մտա օլսուն, նէ՞մ վար։

—Իւզիւմիւնի եէ տէ պաղընը սորմա, աթէօ Մարգարիկ աղա, ատիէօ։

—Կիտինիզ կիւլէ կիւլէ, Մատամ Սօֆի, պէնտէնիզի ունութմայընըզ, կէօզիւմ գարուլա պէքլէրիմ։

ՏՕՔԹ. ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1902սէնէսի 100աէ 4 ֆայզլի կէօմրիւք Թահվիլաթը միւմթազէսինին 1903 յուլիս 1/14 ֆայզինին Թէքաթիւթը այնը խարիճտէն իթիպարէն բազարտան մաատա հէր կիւն էօյլէտէն էվվէլ սաաթ 10տան էօյլէտէն սօնրա սաաթ $2^1/_2$ա գատար վէ ճումաա կիւնլէրի տէ սաաթ 10տան էօյլէյէ գատար ԳալաԹատա Օսմանլը Պանգասը վէզնէսինտէն վուգու պուլաճագ տըր։

Նումէրօլը պօրտօլարը պիրլիքտէ պուլունան գուբօն մուգապիլինտէ, 10 կիւն սօնրա Գալաթատա Օսմանլը Պանգասը վէզնէսինէ իպրազ օլունըպ պէտէլի Թէէտիյէ օլունմագ իւզրէ պիր մագպուզ իթա գըլընաճագ տըր։

4 յուլիս 1903 Տէրսաատէթ 4—1

* *

1886 5% Օսմ. կէօմրիւք Թահվիլաթընըն 1897 յուլիս այընըն՝ միւտտէթի խիթամ պուլան 22 նումէրօլը գուբօնլարը յունիս 30 (յուլիս 13)է գատար պէտէլի Թահսիլ օլունմագ իւզրէ իպրազ օլունմատըղը Թագտիրտէ, օ Թարիխտէն սօնրա հիւքմսիզ ատտ օլունաճաղը՝ Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր։

20 յունիս 1903 Տէրսաատէթ 10—10

[Սինէկէր տէֆիչ մաքինալարընըն իլանը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա։]

ՊԻՉԱՐԷ ՊԱԳԳԱԼ

28.

ՆԷԹԻՃԷ

Խօժէնի գօճասընը պէքլէյօր իտի. պու պէքլէյիշինտէ չէտիտ պիր հասրէթ էսէրի եօգ իտի։ Բէնտինտէ պիր նէվ խըթիրահաթը վիճտանիյէ տույույօր իտի. Ժանէթօնա տէտի քի,

—Արթըգ պանա Աստլֆտան գաթիյէն պահս իթմէյէճէքսին...։

—Սէօզինիզ պաշըմ իւզէրինէ. լաքին պու՛ գա՛չընճը Թէնպիհ...։

—Պու Թէնպիհիմին էվվէլքիլէրէ պէնզէմէյէճէկինի կէօրէճէքսին...։ Աստլֆը Օբէրատա տիկէր պիր գատընլա... էվվէթ, ըֆֆէթի չիւպհէլի պիր գատընլա էօյլէ Թէքըլիֆսիզ պիր հալտէ կէօրտիւքտէն սօնրա, զէվճիմ Տիւբօնըն իւզէրինէ օնըն խայինի աղըրմա ալմագ՝ էլպէթթէ պիր ճինայէթ սայըլըր, տէյի՞լ մի։

—Սէօզլէրինիզ բէք տօղրու. պու սօն գարարընըզտան տօլայը սիզի Թէպրիք իտէրիմ Մատամ...։

Ժանէթօն բէք սէվինէրէք, քէնտի քէնտինէ,

—Ճէնապը հագգա չօգ չիւքիւրէր օլսուն, պիզիմ Մատամ՝ Աստլֆըն մուհապպէթինտէն պու սէֆէր ճիտտէն գուրթուլմըշա պէնզէյօր, պէն պիլիրիմ, Խօժէնի ղայէթ Թէմիզ եիւրէքլի պիր գըզ տըր, գօճասընըն մուհապպէթի չօգ զէման գալպինտէ սագլայամազ։

Պիր կիւն կէչտի, հաֆթաթէն Խօժէնի Աստլֆտան հիչ պահս իթմէտի, չիմտի օ եալընըզ գօճասընա պէքլէյօր իտի, իւչ տէօրթ կիւն տահա կէչտի, պագզալ վիւրուտ իթմէտի, հիչ մէքթուպ տա կէլմէյօր իտի, մաղազատաքի պագզալ չըրագլարը ուսթալարընըն պէօյլէ կէճիքմէսինտէն էնտիշէյէ պաշլատըլար, պիր աղ վագըթ տահա կէչինճէ մէրագլարը պէօյիւտիւ, Խօժէնինին տէ մէրագը արթտը, չիւնքի Խօժէնի գօճասընա կէօնտէրտիկի մէքթուպ իւզէրինէ չիմտիյէ գատար օնըն Բարիզտէ պուլընաճաղընա չիւպհէ իթմէյօր իտի։

Նիհայէթ պիր սապահ Ժանէթօն կէթիրտի Մատամըն էլինէ պիր մէքթուպ վէրտի, զարֆըն սիյահ մէօհր մումըյլա գափաթըլմըշ օլտուղը կէօրինճէ Խօժէնինին եիւրէյի օյնատը, պու սիյահ մէօհր մումը նէ՞ տիմէք, նէ՞ օլաճագ իտի։

Խօժէնի էլլէրի Թիթրէյէրէք զարֆը եըրթտը, մէքթուպը չըգարտը, մէքթուպ պագզալ Տիւբօնըն վէֆաթ իթտիկի մահալլին պէլէտիյէ միւտիրիյէթի Թարաֆընտան եազըլմըշ իտի։

Միւթէվէֆանըն իւզէրինտէ պուլունան հիւվիյէթինի նաթըգ էվրագտան քէնտիսինին քիմ օլտուղը անլաշըլըպ, ճէսէտի էվվէլա պէլէտիյէ տաիրէսինէ նագլ, սօնրա տէֆն իտիլէրէք աիլէսի ճանիպինէ տէ պու սուրէթլէ քէյֆիյէթ խապէր վէրիլմիչ իտի։ Մէքթուպտա պէլէտիյէ միւտիրի Տիւբօնըն վէֆաթը հագգընտա ալապիլտիկի մալումաթը պէրթաֆսիլ հիքեայէ իթմիչ վէ հէր չէյի անլաթմագա օղրաշմըշ իտի։

Խօժէնի օ տէրէճէ միւթէէսսիր օլտու, օ մէրթէպէ պիր եէէս իչինտէ գալտը քի, պիր չէյ սէօյլէմէկէ քէնտինտէ գուվվէթ պուլամայարագ մէքթուպը հէմէն Ժանէթօնա ուզաթըպ տա եալընըզ,

—Ալ օգու...— տէյէպիլտի։

Ժանէթօն մէքթուպը օգույարագ, հէմէն աղլամաղա պաշլայարագ,

—Զէվալլը ատամ... նէ՜ գատար սաֆ, նէ՛ գատար էյի եիւրէքլի պիր ինսան իտի, պու սուրէթլէ վէֆաթընա եիւրէյիմ սըզլատը տօղրուսու...։

Տէրհալ Խօժէնի տէ կէօզ եաշլարըյլա Ժանէթօնա իչթիրաք իթտի, Խօժէնի օ պէքեար մուէլլիմանէսի արասընտա տէյօր իտի քի,

—Իսթէմէյէրէք պիչարէ պագգալա խայլի եզիյէթ իթտիք, նէ եապսագ խօչ կէօրիւր իտի. էմսալինէ նատիր Թէսատիւֆ օլունըր խըլգաթտա պիր ատամ իտի. պէնի զէվճէ օլարագ ալտը, ֆագաթ պէնտէն պիր կիւնճըղազ օլսուն զէվճէ մուամէլէսի կէօրմէտի. չու անտէ պէնի պիրազ միւթէէսսիր իտէպիլէճէք պիր խուսուս վար իսէ՝ օ տա զէվճիմ Տիւբօնըն վէֆաթընտան պիր գաչ կիւն էվվէլ քէնտինէ գարշը բէյտա էյլէմիչ օլտուղըմ պիր հիւրմէթ, պիր հըսսը մուալիհանէ տիր, տէյի՞լ մի, Ժանէթօն...։

—Էօյլէ, մատամաճըղըմ, էօյլէ...

—Մատամ քի էօմրիւնտէ հիչ հայվանա պինմէմիչ, պինիճիլիքտէն խապէրի եօգ իմիչ... պու տէֆա նի՞չին պինմիչ։

—Մատամ, իչթէ մէքթուպտա եազըլըյօր եա՜, պիր այագ էվվէլ սիզէ գավուշմագ իչիւն պու սուրէթլէ գավուշմաղը իսթիյար իթմիչ. կէլիպ կէչէճէկի մահալլէրտէն հէր «զէվճէմէ կիտիյօրըմ, չաբուգ կիտէճէկիմ» տէտիկինի պիր չօգ քիմսէ իչիթմիչ... օնուն տա գատէրի պէօյլէ իմիչ, մատամ... էվլէնիպ տէ եինէ էրքէն վէֆաթ իթմէք...

Մ. վէ Մատամ Մութօնէ գըզլարընը Թէսէլլիյէ չաբուգ եէթիչտիլէր. Մ. Մութօնէ պիչարէ Տիւբօն իչիւն կէօզ եաչը տէօքտիւ. ֆագաթ Մատամ Մութօնէնին կէօզլէրինտէն պիր տամլա եաշ պիլէ ագմատըղընա Ժանէթօն տիգգաթ իթտի. Մութօնէլէր գըզլարընա տիւքքեանլարընը պրագըպ Թիճարէթտէն չէքիլէրէք Մարէտէ իգամէթ իթտիլէր. Խօժէնի տէ պագզալըըա միւթէալլիգ սէրմայէյի սաթմագա գարար վէրմիչ օլտուղը իչիւն Ժանէթօն՝ Մատամ Մութօնէնին գըզընը քէնտիլէրիյլէ պիրլիքտէ օթուրմաղա իճպար իտէճէք գաննընտա պուլունըյօր իտի։ լաքին պու զաննը պօշ չըքտը. չիւնքի վալիտէսի Խօժէնի նէ եօլտա հարէքէթ իթմէք իսթէյօր իսէ՝ օնուն արզուսընը Թասվիպտէն պաշգա պիր չէյ տէմէտի։ Մատամըն պու մուամէլէսի՝ Ժանէթօնըն աթէշլի հայրէթինի մուճիպ օլտու։

Խօժէնի գօճասընտան գալան պագգալիյէ էչեասընը չար չաբուգ սաԹըպ սաթտը. քէնտի հալինէ միւնասիպ պիր աբարթըմանճըգ ալտը, խըտմէթճիսի Ժանէթօնլա պիրլիքտէ օրայա չէքիլտի։

Մ. Տիւբօնըն վէֆաթը իւզէրինտէն կիւնլէր կէչիպ պու Թարիխ էսկիտիքճէ Ժանէթօնտա Մատամընա Աստլֆտան պահս իթմէք խուսուսընտա պէօյիւք պիր արզու ույանըյօր իտի, լաքին Խօժէնի պու մատտէյէ տաիր տէրին պիր սիւքիւթտէն պաշգա պիր նիշանէ Թէֆէքքիւր կէօսթէրմէտիկի իչիւն խըտմէթճի գըզ՝ ազըընը աչամայօր իտի, ֆագաթ էյան Մատամընըն Աստլֆը սէվիպ սիվմէտիկինի անլամագ մէրագըյլա տա եանըպ Թութուշույօր իտի։

[Տէվամը]

ՁՕՃՈՒՂԸՄ ՆԷ ԵԷՍԻՆ

Ջօճուգլար 5-6 այլըգ օլուր օլմազ, ումումիյէ վալիտէլէր խավրուճըգլարընա էն էյի պիր ըլաա թէտարիք իթմէք հավէսինէ տուշէրլէր: Պու հավէս գատընլար իչիւն բէք թապիի տիր. զիրա վալիտէնին սիւտի նէ գատար չօգ օլսա, չօճուգ 6 այլըգ օլունճա, արթըգ խալընըզ օնունլա պէսլէնէմէզ: Բարիզին էն մէշհուր հէքիմլէրինտէն Տօգթ. Ֆալիէր պու միւհիմ մէսէլէյի նազարը տիգգաթա ալարագ պիր չօգ թէճրիւպէ վէ թէտգիգաթտան սօնրա ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ նամ մատտէի ըլըտախյէի իյճատ իթմիշ, վէ պու ֆատախյէթ իյճատ՝ Բարիզ, Լօնտրա վէ Եվրօբանըն պիլճիւմլէ Թըպպ Տար իւլ Ֆիւնունլարընտան գապուլ վէ մազհարը թագտիր օլմուշ տըր: ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ՝ չօգալըմա կիպի ղայէթ լէզիզ պիր մատտէ օլուպ, ֆէվգէլատէ գուվվէթ վէրիճի վէ պէսլէյիճի տիր: Վալիտէ սիւտէքի պէսլէյիճի խասսէնին իքի գաթ գուվվէթինի հաիզ օլտուղընտան, չօճուգլար անը եէտիքճէ սէմիզլէնիրլէր, պէսլէնիրլէր, գուվվէթլէնիրլէր, չաբուգ այաղա գալգարլար վէ խասթա օլմագըզըն տիշ չըգարըրլար:

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ իլէ պէսլէնէն չօճուգլարըն իլէրուտէ տէ սաղլամ վէ կիւճլի գուվվէթլի ատամլար օլտուգլարը պիլինէրճէ էմսալիյճէ միւսպէթ տիր: Տէրսաատէթ վէ թաշրալարտաքի պիլճիւմլէ էճզախանէլէրտէ վէ էճզա տէբօլարընտա սաթըլըր: 18—11

ՏԷՐՄՕՖԻԼ

Սաչլարը տէօքիւլմէքտէն մուհաֆազա իտուպ, սաչլարտա հասըլ օլան քէբէքլէրի պիր միւտտէթը ճիւզիյէ զարֆընտա մահվ իտէճէք պիր խասսէի սահիհէյէ մալիք Տէրմօֆիլ կիպի պիր գօլգրէմ չիմտիյէ գատար իյճատ օլունմամըշ տըր: Պու գօլգրէմ՝ աէրի բահթօրզըլըղընը քէսմիյէն աէֆ էյլէր: Պիր չօգ թէճրիւպէլէրտէն սօնրա պունըն պէօյիւք ֆօրմէսի օլտուղը անլաշըլմըշ օլտուղընտան, գուլլանըլմասընը թավսիյէ իտէրիզ:

Պէհէր գավանօզը 7 ղշ. ֆիյաթլա Պազչէ-Գարուսընտա «ՊԻՆ ՊԻՐ ՉԷՇԻՏ» մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր: Թաշրատան սըբարըշ վուգուընտա 8 ղշ. կէօնտէրիլտիկինտէ՝ մէմալիքը Շահանէնին հէր թարաֆընա կէօնտէրիլիր: 25—5

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 4 յուլիս	
Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	092—56
Օսմ. էսհամը Բ	60—75
» » Գ	33—63
» » Դ տէյյէտ	31—75
» » գարանթը	31—63
Օսմանլը Պանգասը	13—63
Մըսըր մուվ. մութթահիտէ	105—
Պուլկար իսթիգրազը	93—
Դօմպրօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—33
Բարիզ 4 յուլիս	
Օսմ. էսհամը տէյյէտ	32—27
» » գարանթը	32—27
Ֆրանս. էսհ. 3% ֆր.	097—25
» » 3½ %	—
Ռումէլի շըմէնտէֆէրի	129—
Օսմանլը Բէնգասը էսհամը	388—
» Պանգասը	591—
Գրէտի Լիօնէ	1103—
Իթալիա էսհամը	102—30
Օսմանիյէ	469—
Ձուան Օթօման	481—
Սբանիօլ	89—50
Փօրթուգալ	117—50
Դօմպրօ 3 այ վատէ	25—130
Վիէննա 4 յուլիս	
Լօնտրա իւզէրինէ չամպիօ	239—40
Ռումէլի շըմէնտէֆէրի ֆր.	122—
Օսմանլը Բէնգի աքսիօնը	353—50
Պէռլին 4 յուլիս	
Ռումէլի շըմէնտէֆ. (մարք)	131—25
Լօնտրա իւզէրինէ չամպիօ	20—26
Ռուպլէ	216—12

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. տիւն ազշմ. գար.	34—37
» » » էն եիւքսէք	35—03
» » » էն աշաղը	34—37
Պու սապահ տէյյէտ	34—35½
Ռումէլի շըմէնտ. ազշմ. գրնթը.	126—37½
» » էն եիւքսէք	128—37¾
» » էն աշաղը	126—
» » տէյյէտ	127—¼
Ազիզ ֆօրսէ	—
Ռէսօս ՊՇ.	—

ԳԱՆՏԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Օրիկարէ Ա.	—
» Բ.	—
Թրամվայ	6—17
Թիւնէլ	1—75
Օսկիւտար Թրամվայ	482—
Ասիւրանս	4—52
Լօրիօմ	84—50
Պանգ Նասիօնալ տը Կըրէ	422—
Թրանսվաալ	117—
Ըլէքթրիք Թահվիլաթը	501—
Գրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն	266—25
Անատօլու շըմ. աքսիօնը	11—80
Շիրքէթը Խայրիյէ Նիւ. Լ.Օ.	29—50

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	ղշ. Բր.
Պէյազ Մէճիտիյէ ֆարգը	108—02
Մէճիտիյէ	104—05
Ինկիլիզ լիրասը	109—35
Ֆրանսըզ ալթունը	87—21
Ռուպ	89—20
Դուրմէն ալթունը	51—50
Դարաչը զուլմէժ	8—61

ԻԼԱՆԱԹ

Մէսարիֆը թամիրիյէսի	Միւնթէզա պէտէլի	Բէյէ տէֆթէրի
Պէյգօզտա Աք Պաբա գարիյէսինտէ Խավաճէ Իսհագ էֆ. մէտֆէնը չէրիֆիյէ մէքթէպինին	6700	7556
Ֆաթիհտէ Տէվէ խանը գուրպինտէ Խալիլ Բաշա ճամիի շէրիֆի միւէզզինը էվվէլինէ մէշրութէխանէնին	3400	4071
Ֆաթիհտէ Գատը Չէշմէսի գուրպինտէ մալիէ Ահմէտ էֆ. մէտրէսէսինին	4000	4876
Էսկի Ալի Բաշատա Խըրգայի Սաատէթը հազրէթը Նէպէվվի մէշիխէթ տաիրէսինին	5500	6479
Մուֆթի Համամընտա Քեաթիպ Խիւսրէվ ճամիի շէրիֆինին	1670	1312
Մուսալլատա Շէյխ Ֆէրհատ ճամիի շէրիֆինին	1500	1968
Զէյրէքտէ Քիլիսէ ճամիի շէրիֆինին մահֆէլը Հիւմայուն Թարիգի սըգաֆընըն	3300	4686
Ճէննէթմէքան Սուլթան Պայազիտ Խան հազրէթլէրի մէտրէսէսի պազչէ տուվարընըն	2400	3086

Ըվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսինճէ թամիր վէ ինշա իթտիրիլէճէք օլան պալէտատէ մուհարրէր մահալլէրին քէշֆ տէֆթէրլէրինտէ մուրագգամ մէսարիֆը թամիրիյէլէրի պիլմիւնագասա հիզալարընտա կէօսթէրիլէն պէտէլաթ իլէ թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ պուլընտըղընա, վէ չէհրը ճարիի Ռումինին 24իւնճի սալը կիւնինտէն իթիպարէն 3 կիւն զարֆընտա պէրմուճիպը նիզամ 100տէ 5 թէնզիլ գապուլ օլունըպ ինհալէի գաթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընտա պինաէն, թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մէճլիսը խաարճի Ըվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:
21 հազ. 319 3—1

Բիրինճըն միւթէվէֆֆա Բանտէլի զիմմէթինտէ պաթիլմը չէրի ալաճաղը օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէէմինը իսթիյֆասը զըմնընտա մէրհուն վէ ֆիւրուխթը մահքիւմ պուլըսան Սթամպօլտա Մահմուտ Բաշատա Գազանճըլար ճիվարընտա Ջօրապճը խանը տէբօունինտէ 19 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր պապ մէյխանէ տէբօունինտէ մէվճուտ վէ միւսթէզատը մէյխանէճի կէտիկի թաալիր օլունըր միւլք պէտէլը լազըմէի մալիւմէնին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 14 սէհիմ հիսսէի չայիասընըն՝ իշպու Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա ֆիւրուխթընա թէշէպպիւս օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն բէյ սիւրմէք վէ պունտան տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին միւտտէթը մէզքիւրէ խիթամընտան սօնրա Տէրսաատէթ Իլամաթը Շէրիյէ Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի տաիրէի մէզքիւրէտէն իլան օլունըր:
21 հազ. 319

1,601,500 ղշ. պէտէլը սաղըզը Նէճըֆ վէ Քէրպէլա տէֆնիյէ բուսումընըն՝ 319 սէնէսի մարտընտան իթիպարէն 3 սէնէլիկի 1,636,000 ղշ.տա միւզայէտէտէ օլտուղը՝ Պաղտատ վիլայէթի Ըվգաֆ մուհասէպէճիլիկինտէն քէշիտէ գըլընան 15 հազ. 319 թարիխլի թէլէկրաֆնամէտէ պէյան ու իշար օլունմըշ օլմաղլա, զամմ իլէ թալիպ օլանլարըն՝ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը ճարիի Ռումինին 30նճը կիւնիւնէ տէկին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին աղչէսինի միւսթաասհըպէն Ըվգաֆը Հիւմայուն Մուհասէպէի Ումումիյէ վէ մահալլինճէ մէճլիսը վէ Ըվգաֆ խաարէճլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:
19 հազ. 319 3—2

Մէրճան Ըվգաֆընտան Խանգին գազասընտա քէտին 12000 ղշ. պէտէլը սաղըզը Գըզըլ Ռէպաթ ագարը՝ սէնէի հալիյէյէ մահսուպէն 13000, վէ Մէսուտ Քէօբրիւսի Ըվգաֆընտան 12200 ղշ. պէտէլը սաղըզը Հաճի Գարա վէ Թէվապիլի ագարը՝ 12500 ղշ.տա միւզայէտէտէ օլտուղը՝ Պաղտատ վիլայէթի Ըվգաֆ մուհասէպէճիլիկինտէն քէշիտէ գըլընան 16 հազիրան 319 թարիխլի թէլէկրաֆնամէտէ պէյան ու իշար օլունմըշ օլմաղլա, զամմ իլէ թալիպ օլանլարըն՝ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն մահը ճարիի Ռումինին 31ինճի կիւնիւնէ տէկին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին աղչէսինի միւսթաասհըպէն Ըվգաֆը Հիւմայուն Խազինէի ճէլիլէսինտէ Մուհասէպէի Ումումիյէ, վէ մահալլինճէ մէճլիսը վէ Ըվգաֆ խաարէճլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:
18 հազ. 319 3—3

ԸՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղշ.տան հազգան իյֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Ըվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սէնէտ վէ տէրկի իլէ մահսուպէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ տէֆիւզըլէր մահլիւլաթըն տասարրուֆ վէ նիզամը իզթիրազընտան օլան 4 հաֆթա իլանընտան 1նճի հաֆթասը օլմագ իւզրէ 319 սէնէսի հազիրանըն 19նճը կիւնինտէն իթիպարէն հազիրանըն 23նճի բազար երթէսի կիւնիւ սաաթ 10տա գատար միւզայէտէսի իճրա օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն՝ գըյմէթը մուհամմինէսինին էօշրիւնէ միւսավի թէմինաթ աղչէլէրիյլէ պէրապէր Մահլիւլաթ միւտիւրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր:

Գըյմէթը
Մուհամմինէսի

..15000..7000.—Թարագճըլարտա Էսքէ Խօճաթուն մահալլէսինտէ Նէնի խան օրթա գաթընտա 20 նումէրօլը թէրպիէն 30 զըրա արսատա մէգանի օտանըն պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր:

..4000..7000.—Էտիրնէ Գաբուսընտա Նէշալը Շահ Սուլթան մահալլէսինտէ Սարմաշըգ սօգաղընտա 51 նումէրօլը թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէգանի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ թահթընտա 24 զըրա արսատա մէգանի մուհտէս տիւքքեանը միւշթէմիլ վէ չէհրի 50 ղշ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Մուսթաֆա:

..12,000..9000..Պէտէլը միւզայէտէսի 5000.—Թարագճըլարտա Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Պէօյիւք Նէնի խան օրթա գաթընտա 31 նումէրօլը թէրպիէն 40 զըրա արսատա մէգանի քեարկիր պիր պապ օտանըն պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր:

..2500..3000..Պէտէլը միւզայէտէսի 1500.—Թօբգաբուտա Ֆաթմա Սուլթան մահալլէսինտէ Ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա 2 նումէրօլը թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէգանի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 40 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ:

..3500..3500..պէտէլը միւզայէտէսի 1600.—Էյուպտէ Իսլամ Պէյ մահալլէսինտէ Մէքթէպ սօգաղընտա 4 միւքէրրէր նումէրօլը թէրպիէն 650 զըրա պիր գըթա արսասընըն պիւթիւնի. Նազիֆ:

..3000.—Էտիրնէ Գաբուսընտա Նէպըլճահ մահալլէսինտէ Սարմաշըգ սօգաղընտա միւքէրրէր 38 նումէրօլը թէրպիէն 95 զըրա արսատա մէգանի վէ չէհրի 40 ղշ. քիրալը պիր պապ գահվէ տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի. Մուսթաֆա:

..7500.—Իսկիւտարտա Ալթունիզատէ մահալլէսինտէ Միւթէվէլլի Չէշմէսի սօգաղընտա 7 նումէրօլը տէրունինտէ 2 պարագայը միւշթէմիլ թէրպիէն 22 տէօնիւմ 607 զըրա պիր գըթա թարլանըն նըսֆ հիսսէսի. Մուսթաֆա:

..2250..պէտէլը միւզայէտէսի 1000.—Էյուպտէ Ճէզրի Գասըմ Բաշա մահալլէսինտէ Ջէօմլէքճիլէր ճատտէսինտէ 76 նումէրօլը թէրպիէն 300 զըրա արսատա մէգանի տէրունինտէ Ջէօմլէքճի կէտիկի միւսթէզատը միւլք մա կէտիք պիր գըթա տիւքքեան արսասընըն 3 բուչ հիսսէսի. Մուսթաֆա:

..2648.—Ազաբգաբուտա Ճաֆէր Աղա մահալլէսինտէ Լանկա ճատտէսինտէ 19 նումէրօլը տէրունինտէ 1 գույույը միւշթէմիլ թէրպիէն 86 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ մէյխանէնին 9 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ:

..61900.—Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Էրմէնի քիլիսէսի սօգաղընտա 10, 12 նումէրօլը թէրպիէն 148 զըրա արսատա մէգանի 25 օտա վէ 6 սուֆա վէ 2 գույու վէ 2 սարնըճ վէ 7 զըրա 6 բարմագ այարընտա մահալլին միւշթէմիլ վէ չէհրի 700 ղշ. քիրալը 2 պապ մէնզիլէ անճագ 10 նումէրօլը մէնզիլ տախիլինտէ 35 զըրա 6 բարմագ մահալլին սըրֆ միւլք օլմասընա մէպնի պիթթէնզիլ միւթէպագը 42 զըրա վագֆը մուայյէն մահալլինին նըսֆը ֆըլա 12 նումէրօլը 78 զըրա պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր:

..5000..8000.—Շապան Գաբթան ճամիի չէրիֆ վագֆընտան Գասըմ Բաշատա Պէտրէտտին Պէյ մահալլէսինտէ սօգաղընտա 8 վէ 10 նումէրօլը թէրպիէն 120 զըրա արսատա մէգանի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 20 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Ամին:

..5500.—Բիւյիւք Մուսթաֆա Բաշատա Կիւլ ճամիի Շէրիֆի մահալլէսինտէ Թաթար Աղասը սօգաղընտա 4 նումէրօլը թէրպիէն 75 զըրա պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ:

..2000..3171.—Սամաթիատա Հաճի Հիւսէյին Աղա մահալլէսինտէ Սամաթիա ճատտէսինտէ 192 նումէրօլը թէրպիէն 100 զըրա արսատա մէգանի իթթիսալինտէ 1 օտայը հավի պիր պապ պագգալ տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 41 սէհիմը թամմ վէ 1 սէհմին 7 հիսսէ իթիպարըյլա 4 հիսսէսի. Էօրիւճի Հիւսէյին:

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարըյլա Պաթում, Օտէսա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք, Լօնտրա վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսըր արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

ՎԻՒՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՔԼԷՆԷՆ ՎԱՊՕՐԼԱՐ

Ալաֆրանկա յուլիսին 8նճի չարշէնպիհ կիւնիւ «Սախալիէն» Սուրիա սահիլինտէն:

Ալաֆր. յուլիսին 6նճը բազար երթէսի կիւնիւ «Մէմֆիս» Մարսիլիատան:

Ալաֆր. յուլիսին 12ինճի բազար ազշամը «Օրթէկալ» Գօրտանէիզտէն:

Ալաֆր. յուլիսին 8ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ «Կուատիանա» Մարսիլիատան:

ՀԱՐԷՔԷԹ ԻՏԷՃԷՔ ՎԱՊՕՐԼԱՐ

Ալաֆր յուլիսին 6նճը բազար երթէսի կիւնիւ ազշամ ալաֆր. սաաթ 5տէ գարթան Վինանթինին սիւվար օլտուղը «Մէմֆիս» վաբօրը Օտէսայա:

Ալաֆր. յուլիսին 9նճը բէնճշէնպիհ կիւնիւ ազշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարթան Շարպօնէնին սիւվար օլտուղը «Սախալիէն» վաբօրը՝ Զանկըգալէ, Իզմիր, Բիրէ վէ Նաբօլիյէ:

Ալաֆր. յուլիսին 13նճի բզ. էրթէսի կիւնիւ ազշամ ալաֆ. սաաթ 5տէ գարթան Գաբբօնինին սիւվար օլտուղը «Կուատիանա» վաբօրը Սամսօն, Թրաբիզօն վէ Պաթումա:

Ալաֆրանկա յուլիսին 14նճի սալը կիւնիւ ազշամ ալաֆրանկա սաաթ 4տէ գարթան Տէգարըն սիւվար օլտուղը «Օրթէկալ» վաբօրը՝ Զանկըգալէ, Իզմիր, Բիրէ, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա:

Բարիզ իչիւն վէրիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէճհը աթի տիր.

Պէօյիւք թօմֆիլլարը 1նճի մէվգի	320 Ֆր.
2նճի մէվգը վաբօր վէ 1նճի մէվգը շըմէնտէֆէր	242 »
2նճի մէվգը վաբօր վէ 2նճի մէվգը շըմէնտէֆէր	230 »
Նիւ-Եօրք վաբօրլարըյլա խաթէրէլ 1նճի մէվգը	245 »

Տահա միւֆէսսալ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Մումխանէ Սիրքէ Ֆրանսէզտէ մէրքէզ աճէնթէլիկինէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր:

Գումբանեանըն սօղըքթան սօղըքթան Բարիզ վէ Բարի-Լիօն-Մէտիթէրանէ շըմէնտէֆէրլէրինին էն իյիլէք վաբօրլարը իչիւն տահի պիլէթ վէրէպիլիր:

ՍԻՆԿԷՐ

ԶԱԹԸ ՀԱԶՐԷԹԸ ՇԷՀՐԻՅԱՐԻՆԻՆ
ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՄԻՒԹԷԱՀՀԻՏԻ
THE SINGER MANUFACTURING C.

Սինկէր գումբանեասընըն խալիս Ինկիլիզ չէլիկինտէն օլարագ իմալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարընըն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաիր պիր խայլի մուհասսէնաթը օլ տէրէճէ թագտիր օլընմըշ տըր քի, պու կիւն տիւնեանըն հէր թարաֆընտա պիւթիւն ֆամիլեալար, թէրզիլէր վէ գունտուրաճըլար մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր:

Սինկէր գումբանեասը՝ չիմտիյէ գատար վուգուպուլան միւթէատտիտ սէրկիի ումումիլէրտէ տէօրթ նիշանը զիյատէ տիբլօմ վէ միտալեալարա նաիլ օլմուշ տըր:

Շուպէլէր պիլճիւմլէ վիլայաթը Շահանէտէ.
Մէզքիւր մաքինալարըն մահալը ֆիւրուխթը.

Պէյօղլունտա	Տօզրու Եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարշըսընտա:
	Պօն Մարշէ գարշըսընտա Նօ. 343 միւքէրրէր:
Գալաթատա	Թիւնէլին աշաղըտա Սինկէր խանընտա:
	Թրամվայ սթասիօնընըն գարշըսընտա:
	Սուլթան Համամընտա Նօ. 2:
Սթամպօլտա	Սուլթան Պայազիտտէ Թրամվայ սթասիօնը գարշըսընտա Նօ. 13:
Իսկիւտարտա	Չարշը պօյունտա Նօ. 120:

Թաշրալըլարտան սըբարըշ իչիւն պալէտալէրի մարգանըն մաքինալարըն իւզէրինտէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի.

Մէզքիւր գումբանեանըն խասրէի ումումիյէսի Պէյօղլունտա Տօզրու Եօլտա 343 վէ միւքէրրէր 343 նումէրօլը Տիւզօղլու Սէրգիս պէյ խանէսինտէ:

QUINA LAROCHE

ET SES AVANTAGES

ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇ ՎԷ ԽԱՍՍԷԼԷՐԻ

Միյոտէ խասթալըգլարընա գարշը գօյապիլմէք իչիւն հէքիմլէր չօգ տէֆաա մուգավվի (թօնիք) իլաճլարա միւրաճաաթ իթմէյէ մէճպուր տըրլար: Վէ էքսէր ԳԸՆԱ ԳԸՆԱ յը թէրճիհ իտուպ, օնու եա՝ շարապ վէ եա՝ իքսիր հալինտէ վէրիրլէր:

ԳԸՆԱ ԳԸՆԱ յա մէտհ ու սէնալէր օգումագ զաիտ չէյ տիր, զիրա՝ հէքիմլէրին հէր կիւն իչիւն գուլլանտըգլարը իլաճ օլտուղընտան, արթըգ օնուն խասսէլէրինի վէ հիւսնի թէսիրլէրինի պիլմէտիքլէ քիմսէ եօգ տըր զաննըմ իտէրիզ: Ֆագաթ էն էհէմմիյէթլի նօգթա չուրասը տըր քի, ԳԸՆԱ ԳԸՆԱ իլէ խազըրլանմըշ տէյի սաթըլան իլաճլարըն չօղունտա ԳԸՆԱ ԳԸՆԱտան պէքլէնէն գուվվէթ մէվճուտ օլմազ, զիրա ԳԸՆԱ ԳԸՆԱնըն թէքմիլ էօզլիւ խիւլասասը իլէ գուվվէթինի ԳԸՆԱ ԳԸՆԱ գապուգընտան ալապիլմէք ուսուլինի հէր քէս պիլմէզ:

Եալընըզ՝ ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇ տէնիլէն իլաճտա ԳԸՆԱ ԳԸՆԱնըն թէքմիլ խիւլասասը իլէ գուվվէթ վէրիճի էօզլիւ մէվճուտ տըր վէ մէզքիւր իլաճ գատար գուվվէթ վէրէճէք հիչ պիր իլաճ եօգ տըր:

Տիւնեանըն հէր թարաֆընտա էն պէօյիւք խասթախանէլէրտէ քիւլլիյէթլի գուլլանըլտըղը կիպի, պէօյիւք հէքիմլէր տախի գուվվէթ իչիւն ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇ ը թավսիյէ իտէրլէր:

Հազմըզըզըգ, զայիֆլիք վէ խուսուսի իլէ լօհուսա գատընլարըն զայիֆլիքլէրինէ գարշը ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇըն թէէսիրի հայրէթպախշ տըր: Բէզա գըզըլըզըն հէր նէվինի չաբուգ վէ տէվամը սուրէթթէ թէտավի իտէպիլմէք իչիւն ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇըն չէլիքլի ճինսինի գուլլանմագ էլզէմ տիր: Վէլհասըլ ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇ գուվվէթ վէրիճի իլաճլարըն պիրինճիսի տիր:

Թաղլիտճիլէր՝ ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇըն չէօհրէթինտէն իսթիֆատէ իթմէք էֆքեարը իլէ պիր չօգ թաղլիտլէր եափմագտա օլտուգլարընտան, էճզախանէ վէ տէբօլարտան խալիս ՔԻՆԱ ԼԱՌՕՇ արանմասը թավսիյէ օլունըր: 26—12

ՈՉ ՏՈՒՆ ՄԸ

Հիւանդութեանց դէմ ապահով է եթէ իր մէջը չիգտնուի շիշ մը

SCOTT'S EMULSION

(ՍԳՈԹԻ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ)

Թոքախտ, պրօնշիտ, հազ, հարբուխ և բարակցաւ, տղայոց անդամներու թուլութիւն, խոյլ (սըրաճա) և բոլոր արեան աղեխներու համար անդին դարման մըն է: Շատ անգամ ասնուելով բժշկինեւ կ'ըսեն և կը շարունակեն: Ամեն ատեն հազարաւոր տղայք մահուանէ ազատեր են: Հիւանդութիւններէ վերջը կորուսած զօրութիւնը կը վերականգնէ, և աչքերու փայլնութիւնը կը բերէ և մարմնոյ կեանք կուտայ: Ընտանիք մէջ նոր հրաշք մըն է, և ուտելիքներու նկատմամբ ալ հրաշք մըն է: Ամէն վեան այս պատկերով վաճառաքն թէթեւ մը մէջ կը գտնուի:

Շիշերու վրայ ասոր ուշադրութիւն ընել պէտք է:
26

Բոլոր դեղագործներէ և դեղավաճառներէ կը ծախուի:

ՎԷՐԷՍԻՅԷ ՍԱԹԸՐ
ՀԻՐՃԱՅԻ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՎԷՐԷՍԻՅԷ ՍԱԹԸՇ ՄԻՒՇԹԷՐԻԼԷՐԷ ԳՕԼԱՅԼԸԳ ԻՉԻՒՆ ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՀԷՐ ՆԷՎԻ ՄԻՒՃԷՎՀԷՐԱԹ ՄԱԼԻՖ ՕԼՄԱԳ ԻՍԹԷՐ ԻՍԷՆԻԶ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ԳՈՒՅՈՒՄՃԸ ՉԱՐՇԸՍԸՆՏԱ ՊԷՕՅԻՒՔ ՃԱՏՏԷ Ն. 13

ՄԻՒՐԱՃԱԱԹ ԻՏԻՆԻԶ

ՀԻՐՃԱՅԻ մաղազասընտա Եվրօբա ուսուլիյլէ հազըրլանմըշ վէ էն պիրինճի նէվիլէրինտէն օլմագ չարթըյլա միւճէվհէրաթ պուլընմագտա տըր:

ՀԻՐՃԱՅԻ մաղազասընըն ֆիյաթլարը՝ րէգապէթ գապուլ իթմէզ տէրէճէ տիր:

ՀԻՐՃԱՅԻ մաղազասընտա կիւմիւշ մամուլաթը տախի պուլընմագտա տըր:

ՀԻՐՃԱՅԻ մաղազասընտա սաաթլար, ալթուն վէ կիւմիւշ գօրտօնլար վէ կիւմիւշ պասթօնլար պուլընմագտա տըր:

ՇԱՐԹԼԱՐ

100տէ 20 բէշին, միւթէպագըսը իչիւն հաֆթատա 100տէ 5 թէէախիւթ:

ՊԷՇԻՆ ԱԼԱՆԱ 100ՏԷ 5 ԹԷՆԶԻԼ

Միւսթաամէլ օլան միւճէվհէրաթ էյէր պօզուլմամըշ իսէ 100տէ 10 թէնզիլ իլէ կէրի ալընըր:

ՀԱՄԻՏԻՅԷ
ՖԷՍ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ ՄԱՄՈՒԼԱԹԸ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՊԱՂՉԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ ԹՐԱՄՎԱՅ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ Ն. 21

Սթանպօլտա Ֆէրիքէօյինտէ Թէէսիս իթմիշ օլտուղըմըզ Համիտիյէ ֆէս ֆապրիգասընըն չըգարտըղը ֆէսլէր ղայէթ կիւզէլ, կիւնէշտէն սօլմազ, իյի վէ զազմուրտան ասլա պօզուլմազ, գալըպլանտըղընտա՝ ...նէ թէքրար էնիլէնիր:

Պու հալ՝ միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզ թարաֆընտան ֆիլիլէն թէճրիւպէ օլունտուղընտան, ֆէսլէրիմիզ՝ րաղպէթը ումումիյէյի գազանմըշ տըր:

Պու տէֆա ֆապրիգամըզ՝ Տէրսաատէթտէ Պաղչէ Գաբուսընտա ճատտէսինտէ Նօ. 21 մաղազայը քէնտիսինէ տէբօ իթթիխազ իթմիշ օլտուղընտան մաղազայի մէզքիւրտէն մաատա Տէրսաատէթ տախիլինտէ ֆապրիգանըն մաղազասը եօգ տըր: Միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզ թէշրիֆ էյլէտիքլէրինտէ կէօրէճէքլէր քի հէր վաղթ իչիւն քէնտի միզաճլարընա էլվէրիշլի ղայէթ զարիֆ ֆէսլէր պուլաճագլար վէ զիյատէսիյլէ մէմնուն օլաճագլար տըր:

ԷՍԿԻՏԷՆ 13 ՂՐՈՒՇԱ ՍԱԹԸԼԱՆ ԻՇԷՐԻՍԻ ԱԹԼԱՍԼԸ ՖԷՍԼԷՐ 8½ ՂՐՈՒՇԱ, ՎԷ 10 ՂՐՈՒՇԱ ՍԱԹԸԼԱՆ ԻՇԷՐԻՍԻ ՖԷՍԼԻ ՕԼԱՆԼԱՐ 7 ՂՐՈՒՇԱ, ՎԷ 8 ՂՐՈՒՇԱ ՍԱԹԸԼԱՆ ԻՇԷՐԻՍԻ ՏԻՐԹԷԼԻ ՖԷՍԼԷՐ 5½ ՂՇ.Ա, ՎԷ 5 ՂՇ.Ա ՍԱԹԸԼԱՆ ԻՇԷՐԻՍԻ ՏԻՐԹԷԼԻ ՖԷՍԼԷՐ 4 Ղ.ՇԱ ՍԱԹԸԼԱՃԱԳ ՏԸՐ.

Համիտիյէ ֆէս մամուլաթընտան պիր թանէ ալըպ գուլլանան զաթըն՝ էհալինէ ֆէսլէրի ալըպ հաֆթատա իքի իւչ տէֆա գալըպա վէրիպ ... ֆէսլէրի գուրթարըրլար, հէմ տէ ղայէթ զարիֆ վէ չօգ տայանըգլը ֆէսլէր կիյէպիլիրլէր: Միւհթէրէմ էհալիմիզ տայմա մամուլաթը տախիլիյէյէ րաղպէթ կէօսթէրէրէք պիզէ տայմա կիւզէլ ֆէսլէր չըգարմագա թէշվիգ իթմէկտէ տիրլէր:

Տէրսաատէթին սաիր մահալլէլէրինտէ մամուլաթըմըզը բէրաքէնտէ սատան մաղազալար պուլունտուղու ... Սուլթան Համամընտա Գութուճուլար Չարշըսընտա Նօ. 52-53 ֆապրիգանըն Թիճարէթխանէսի ... Նազարէթ-Միհրան Մուրատեան զարաայլարա միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլէր: Միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզ ... 27 ղշ.դէ բօսթա բուլը կէօնտէրէն զաթլարա անիտէ 5 ատէտ ֆէս կէօնտէրիլիր: Թաշրա ֆապրիգանըն շէրայիթը ֆիւրուխթընը հավի լիսթեասը տալէպ կէօնտէրիլիր: ... Տէրսաատէթտէ 50 թանէտէն էքսիք ալընմայըպ, Տէրսաատէթտէ իսէ գաղըզ բէրաքէնտէ 1-20 թանէյէ գատար սաթըլըր: 90—30